

SLOVENSKI NAROD

Iznaja vsak dan popoldne, izvenredne oddaje in praznike. — Inerati do 80 peti vrst a Din 2, do 100 vrst a Din 2.50, od 100 do 300 vrst a Din 3, večji inerati peti vrsta Din 4. — Popust po dogovoru, inerati davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.-, za inosemstvo Din 25.-. Rokopis se ne vrača.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Smetljiva ulica 86a. &
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR Strossmayerjeva 3b — NOVO MESTO, Ljubljanska c. telefon št. 26. — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon št. 190. — JESENICE: Ob kolodvoru 101.
Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351.

Državljanska vojna v Španiji:

Poraz upornikov pred Madridom

V bitki na Guadarrami so vladne čete hudo porazile upornike in jih vrgle nazaj proti Burgosu — Vladni krogi smatrajo, da bo ta poraz upornikov odločilnega pomena

Madrid, 25. julija. z. Včeraj popoldne je bil položaj za Madrid še skrajno nevaren, ker so se od vseh strani približevali uporniki, ki so v petih kolonah prodirali proti prestolnici in se ji približali že na 20 km. Vlada je v zadnjem trenutku zbrala vse vse razpoložljive čete in mobilizirala vse delavstvo ter jih poslala proti severozapadu, odkoder je general Mollo preko gorovja Guadarrama prodiral z glavnimi uporniški silami proti Madridu. Prednje straže upornikov so se kmalu umaknile, vladne čete pa so pritiskale upornike nazaj do vzhodnega Guadarrama, kjer se je vnela v prvih večernih urah ljuta bitka. V boj so posegle vse enice, podprte od topništva in letalstva. Po večurni bitki so se začeli uporniki z velikimi izgubami umikati preko Guadarrama. Vladne čete so jih vso noč preganjale ter so jim zaplenile mnogo orožja in municije. Prav tako so uporniki doživeli poraz pri Toledu. Tudi Sevilla je zopet v rokah vladnih čet. Zdi se, da bo ta zmaga vladnih čet odločilnega pomena za nadaljni razvoj dogodkov v Španiji.

Madrid, 25. julija. AA. Bivši poslanec Antonio de Villa je novinarjem opisal potek včerajšnjih bojev na Guadarrami. De Villa pravi, da so imeli uporniki namen pri Guadarrami koncentrirati vse svoje oddelke iz Burgosa, Valladolida in Segovije. Priključiti bi se morali tudi močni oddelki iz Pampluna, Logra in Leona. Uporniška kolona iz prvih treh mest ni bila samo ustavljena, ampak je bila popolnoma razgubljena. Razkroj upornikov pri Guadarrami je bil tolik, da so se razbežali na vse strani in zapustili vse vrhove Siera. Borba je potem takem potekla zelo neugodno za tiste, ki so jo na tako nesmiseln način izvajali. Naše postojanke so se včeraj nahajale 93 km daleč proč od Madrida in po bitki pri Somosiери smo mogli pognati upornike do 112 km daleč od Madrida. Ko smo prišli osem km proč od Somosiери smo zagledali uporniško kolono, katero smo napadli s puškami in streljalcami. Uporniki so na bojišču pustili 33 mrtvih, ujeli pa smo 106 ljudi. Zaplenili smo jim mnogo streljane, pušk, en top in pet luksuznih avtomobilov, v katerih je bilo 50.000 peset denarja. Ugotovili sem, da so bili magacini pušk in streljane polni in da so uporniki zbežali, preden so mogli uporabiti orožje. Kmalu bomo vkorakali v Burgos in to bo začetek konca.

Uporniki se umikajo na vsej črti

Madrid, 25. julija. AA. Havas poroča iz Saragose, da so se tamkajšnji uporniki umaknili bombardiranju vladnih čet. Prevladuje prepričanje, da se uporniki ne bodo mogli več dolgo držati.

Vlada je snoči objavila, da so se uporniki predali v Motrilu v pokrajini Granade.

General Franco prosi za intervencijo

Gibraltar, 25. julija. r. Kakor se doznava, je vrhovni vođa upornikov general Franco, ko je zvedel za poraz upornikov pri Guadarrami, poslal italijanski in nemški vladi brzojavno prošnjo, naj posredujejo tako pri madridski, kakor pri drugih vladah, da skupno intervenirajo v Madridu v zaščito upornikov. Voditelji upornikov se boje, da se bodo sedaj levičarji strahovito

maščevali nad uporniki. Velele naj bi s prijateljsko intervencijo dosegle, da se dovoli upornikom svoboden odhod iz Španije. V prvi vrsti pa prosi general Franco, naj bi tuje ladje sprejele na krov uporniške begunce. Iz tega sklepa, da smatra general Franco bitko za izgubljeno.

Madrid, 25. julija. AA. Havas poroča: No-

tranji minister je po radiu objavil vest, da znani bančnik Juan Marc financira pokret upornikov.

Šaroko — vojno ozemlje

Madrid, 25. julija. g. Uradni list objavlja dekret predsedništva republike, po katerem se španski Maroko proglašajo za vojno ozemlje.

Pogled na Barcelono, ki je v rokah vladnih čet

Zmaga vlade še ni sigurna

Pariz, 25. julija. z. Po vestih, ki so v teku noči prispale semkaj iz Španije, se vidi, da se vrše v okolici Madrida ljute borbe z menjajočo se srečo. Glavna borba se vodi za prelaze v gorovju Guadarrama, ki so enkrat v rokah vlade, drugič zopet v rokah upornikov. Tako vlada, kakor uporniki pošiljajo v boj vedno nove čete, ki jih z vso naglico dovažajo s svojih oporišč. Iz Barcelone je tekom noči prispelo na tisoče obojnih delavcev, ki so takoj posegli v boj.

Pariz, 25. julija. r. Današnji listi objavljajo zelo pesimistična poročila iz Španije. Splošno napovedujejo, da bo že danes ali jutri padla odločitev. »Daily Mail« poroča v svoji pariški izdaji, da bo Madrid danes zvečer že v revolucionarnih rokah. General Mollo prodira proti Madridu s 50.000 dobro oboroženimi uporniki. Vladne čete nimajo več dovolj municije in orožja. Vlada se trudi, da si iz Barcelone preskrbi vojni material in hrano. Po informacijah agencije Reuter se je razvila v gorah severno od Madrida odločilna bitka. Vlada je poslala na bojišče vse razpoložljive čete in velike oddelke oboroženega delavstva.

Pariz, 25. julija. z. Danes popoldne so bile razširjene govorice, da so uporniki že zavzeli Madrid. Uradnega potrdila te vesti od nikjer ni bilo mogoče dobiti. Iz zadnjih poročil iz Španije izhaja, da se je položaj španske vlade poslabšal in da se bije odločilna bitka pred vrati Madrida.

Angleški poslanik se ne javi

Madrid, 25. julija. g. V Londonu so v velikih skrbih o usodi angleškega poslanika

v Madridu, ki se je, ko je izbruhnil upor, nahajal v San Sebastianu in do sedaj ni dal od sebe nobene vesti.

Tujci beže iz Španije

Washington, 25. julija. AA. Ameriško veleposlaništvo v Madridu je zahtevalo od španskih oblasti, naj policijsko zaščitijo ameriške državljane. Ameriški konzulat je zaprl. Ameriški konzul v Bilbao je sporočil, da je letno rezidenco francoskega veleposlanika v San Sebastianu včeraj poškodovala granata. Ameriški konzul v Barceloni je prejel telefonsko poročilo z otoka Majorke, da se je mesto Palma brez odpora predalo upornikom. Položaj na Majorci je zelo resen. Ameriški konzul je obvestil tamonjske ameriške državljane, ki jih tem uporu sodelujejo republikanci in monarhisti. Če ne bi prišlo do tega upora, bi nad Španijo zavladal boljševizem.

San Sebastian, 25. julija. AA. Po izjavi nekega potnika, ki se je rešil na francosko križarko »Indomptable«, žive v San Sebastianu tujci zaprti v svojih domovih. Ni točno, da sta kazino in zdraviliški dom zgorale. Zelo je poškodovan hotel »Marija Kristina«. Po izjavi nekega drugega potnika znaša število mrtvih v San Sebastianu več stotin. Vojašnica Loyola, ki je oddaljena od mesta 2 km, je obkrožena od ljudske fronte, vendar se žilavo brani. Isti potnik pravi, da bo začelo primanjkovati živeža. Neki tretji potnik pa je izjavil, da imajo pristasi ljudske fronte mnogo orožja. Drugi potniki zopet javljajo, da sta bila tekom borb ubita tudi neki Francoz in neki Anglež, pet Švicarjev pa je za las uslo smrti.

Kaj pravi bivši španski kralj

Praga, 25. julija. AA. Reuter poroča: Adjutant bivšega španskega kralja Alfonza XIII je izjavil dopisniku »Referee«: »Kralj Alfons XIII meni, da je sedanji upor proti španski vladi nacionalnega pomena, ker pri tem uporu sodelujejo republikanci in monarhisti. Če ne bi prišlo do tega upora, bi nad Španijo zavladal boljševizem.

Angleški kralj ride jutri v Francijo

London, 25. julija. z. Angleški kralj Eduard se bo danes popoldne vkrca na admiralsko jahto in odpotoval v Francijo, kjer bo jutri prisostvoval odkritju spomenika kanadskim borcem, ki so padli v svetovni vojni na zavezniških bojiščih. Pri tej priliki bo imel kralj Eduard govor, ki ga bodo prenašale vse angleške, francoske in ameriške radijske postaje. Odkritja spomenika se bo udeležilo 6.000 kanadskih bojnikov in nad 100.000 bivših bojnikov iz Francije in Anglije.

Curich, 25. julija. Beograd 7. —, Pariz 20.22. London 15.35, New York 306, Bruselj 51.575, Milan 24.125, Amsterdam 207.825, Berlin 123.10, Dunaj 57.30, Pra 12.66, Varšava 57.70, Bukarešta 2.50.

Arnautović 15 let

Trije obtoženci so obsojeni na robijo od poldruga do pet let, trije pa oproščeni

Beograd, 24. julija. p. Na državnem sodišču za zaščito države je bila danes popoldne ob 18. razglašena sodba o procesu proti narodnim poslancem Damjanu Arnautoviću in tovarišem, ki so bili obtoženi poskušenege atentata na predsednika vlade v narodni skupščini in nagovarjanju k temu dejanju. V razpravno dvorano so orožniki pripeljali le Damjana Arnautovića, dr. Srpka Vukanovića in Jovana Nenadovića. Ostalim bo sodba sporočena v zaporu, kakor to dopušča zakon.

Predsednik sodišča dr. Ućović je prečital sodbo, po kateri so bili proglašeni za krive in obsojeni:

Damjan Arnautović na 15 let robije in trajno izgubo častnih državljskih pravic;

Dragiša Stojadinović na 5 let robije in izgubo častnih državljskih pravic za dobo 5 let;

Vasilije Trbić na 4 leta robije in izgubo častnih državljskih pravic za dobo 4 let;

Dragiša Milovanović na eno leto in 6 mesecev robije in izgubo častnih državljskih pravic za dobo 2 let.

Obtoženi narodni poslanci Mirko Uršević, dr. Srpko Vukanović in Jovan Nenadović so bili oproščeni.

Obsodba na robijo in izgubo častnih državljskih pravic ima za posledico izgubo poslanskega mandata, izgubo položaja v državni službi, izgubo čina v vojski, izgubo pokojnine in izgubo vseh odlikovanj.

Krvavi spopadi v Abesiniji

Abesinci napadajo italijanske oddelke v notranjosti dežele

Rim, 25. julija. r. Po službenih poročilih iz Adis Abebe je prišlo do hudih spopadov med italijanskimi oddelki v severozapadni Šoi, 150 km daleč od Adis Abebe, in ob železniški progi Adis Abebe-Diredaua. V obeh bitkah so zmagali Italijani. V Šoi je padlo zelo mnogo Abesincev. Italijani, ki imenujejo svoje sedanje operacije policijske akcije so pregnali iz dežele skoraj vse Abesince. Na progi Adis Abebe-Diredaua pa je večji odelek Abesincev napadel tovorni vlak, ki je vozil proti Adis Abebi in je bil

naložen z večjim številom avtomobilov. V spopadu je bil ubit italijanski podkapitan Mercanti, ki je z oddelkom vojaštva spremljal transport.

Rim, 25. julija. AA. Agencija Stefani poroča iz Adis Abebe, da so italijanske čete pri Šoi, 150 km severozapadno od Adis Abebe, nenadoma napadle in razgale abesinske roparske tolpe, ki so imele velike izgube. Italijanske čete se zmeraj vrše čiščenje posebno vzdolž železniške proge.

Pred generalno stavko v Grčiji?

Protestna akcija delavstva proti razpustu sindikalnih organizacij

Atene, 25. julija. Glavni odbor delavske zveze je imel sinoči sejo, po kateri je bil izdan komunike, v katerem poziva Zveza vse delavstvo, naj se pripravi, ako bi v teku prihodnjega tedna, najbrže v torek prišlo do proglavitve generalne stavke. Delavstvo hoče na ta način protestirati proti ukrepom vlade, ki je razpustila delavske sindikate. Vlada je izdala obširne varnostne ukrepe in grozi z ostrimi ukrepi, ako bi de-

lavski zveza uresničila svoje grožnje in proglasila generalno stavko. Po Atenah krožijo razne vesti o skorajšnjih spremembah v vladi. Govori se celo, da se pripravlja diktatura. V vladnih krogih te vesti najodločnejše demantirajo in naglašajo, da ni govora o tem, da bi se opustil parlamentarizem. Možno pa je, da pride do novih volitev.

Milijardna javna dela v Franciji

Pariz, 25. julija. w. Poslanska zbornica je soglasno s 580 glasovi sprejela zakonski načrt, ki pooblašča vlado, da razpiše pred 31. decembrom velika javna dela, za katera bodo stroški znašali 4 milijarde frankov. Izplačila smejo do tega datuma znašati le eno milijardo. Dalje se vlada pooblašča, da razpiše srednjeročno posojilo v znesku 4 milijard frankov; 500 milijonov frankov se bo porabila za vrnitev morebit. nih predujmov.

Iz državne službe

Beograd, 25. julija. p. Upravni uradnik pri državni bolnici za duševne bolezni na Studencu pri Ljubljani Franc Petrovič je upokojen.

Premeščen je bil na lastno prošnjo finančni pristav Franc Kastelec od morav-

ske k dravski finančni direkciji. Napredovali so za šefa bančnega oddelka v 6. skupini Dušan Dimitrijevič pri glavni podružnici Državne hipotekarne banke v Ljubljani, za višjega veterinarskega pristava v 6. položajni skupini Ivan Kapus pri sreskem načelstvu v Radovljici in za kontrolorja v 7. skupini uradniški pripravnik Josip Jelincić na pošti v Brežicah.

Zaplenjena poslanica gdanskega škofa

Gdansk, 25. julija. r. Gdanski škof je izdal poslanico, v kateri ostro protestira proti postopanju narodnih socialistov in se zavzema za spoštovanje gdanskega statuta. V ostalem pa kritizira predvsem postopanje hitlerjevcev proti katoliškim organizacijam. Gdanske oblasti so škofovo poslanico zaplenile in prepovedale njeno objavo v listih.

POSETITE

JUBILEJNI

„V. MARIBORSKI TEDEN“

1. DO 9. AVGUSTA 1936

Pod pokroviteljstvom Nj. Kr. Vis. kraljeviča Andreja. 50% popust na železnicah od 30. julija do 11. avgusta 1936. Revija gospodarstva, industrije, obrti, trgovine, kmetijstva in kulture. Veliki kongresi in številne razstave ter koncerti. Veselični park.

MARIBORSKI OTOK IN ZELENO POHORJE VAS VABITA

Krasno obliko

da frizuri Vaša trajna, vredna ondulacija, izgotovljena v FRIZERSKEM SALONU

Franchetti Engelbert

NOVO VODSTVO

Tyrševa c. 20, vis-à-vis kavarne »Evropac«.

Izvršuje se tudi prvovrstna trajna ondulacija na najnovejšem aparatu brez elektrike, brez žic, barvanje las, obrvi in trepalnic, manicure i. t. d.

Razstava češkoslovaške knjige v Ljubljani

Otvorjena bo najbrž na češkoslovaški narodni praznik 28. oktobra

Ljubljana, 25. julija. V krogu jugoslovanskega akademika, odzaka je vznikla ideja, da liga priredi v Ljubljani razstavo češkoslovaške knjige, in sicer jeseni. Ker je prireditelj zamljiva širokopočno in ker bo razstava v resnici nudila popoln pregled sedanje knjižne produkcije na Češkoslovaškem, kakor tudi, seveda, pokazala višino literarnega ustvarjanja Čehoslovakov, se na njo skrbno pripravljajo. Naglasiti moramo, da bo ta razstava prva svoje vrste pri nas ter da bo imela reprezentativni značaj po tem, da ne bo predstavljala naših kulturnih javnosti samo del knjižne produkcije in literarnega udejstvovanja Čehoslovakov, temveč češkoslovaško knjigo v reprezentativnem pomenu besede.

Prireditelji so morali predvsem pripraviti teren za razstavo na Češkoslovaškem, od kod bodo dobili skoraj vse knjige. Brez podpore češkoslovaških kulturnih ustanov bi takšne razstave sploh ne mogli prirediti. Ko se je urednik B. Borko, odbornik JČ lige, nedavno mudil v Pragi, je stopil v stike s kulturnimi ustanovami in oddelki knjižničarstva, ki bodo sodelovali pri organizaciji razstave. Pokroviteljstvo je razen JČ lige prevzel Slovenski inštitut. Kulturni delavci so se sestali na pos. sem sestanku, da so se razgovorili o organizaciji razstave. Da je lepa zamisel naša najboljša razumevanje med praskimi kulturnimi krogi, nam dokazuje že udeležba na tem sestanku. Dr. Murko in dr. Saturnik sta zastopala Slovenski inštitut, dr. Horák slavistični oddelek univerze, dr. Thon mestno knjižnico, dr. Mager, dr. Berlinger ministarstvo solstva in JČ ligo, svetnik Emmeler univerzitetno knjižnico; bili so še prisotni urednik Strakaty, dr. Berkopec, dr. Heidenreich in zastopnica zveze založnikov.

O načrtu razstave je poročal urednik Borko. Razstava bo imela sledeče oddelke: prevode iz slovensčine v češčino in slovenske prevode čeških knjig; izbor literarnih spisov; izbor znanstvene literature; časopise. Dr. Horák in drugi so predlagali, naj

bi razstava obsegala še oddelek češke moderne glasbe, oddelek mladinske literature, zbirko ekslibristov in bibliofilijski oddelek, ki ga ima zunanje ministrstvo za propagando v inozemstvu. V razpravi se je pokazalo, da prireditelji lahko računajo s podporo zunanjega ministrstva in ministrstva solstva, ki ima zbirko reprezentativnih knjig namenjenih za naša mesta po podpisu kulturne konvencije. Končno se je na sestanku sestavil odbor: dr. Murko, predsednik dr. Horák, podpredsednik, dr. Heidenreich, tajnik, dr. Saturnik, blagajnik in dr. Svoboda zapisnikar. Komisijo, ki naj izbere knjige, pa tvorijo: dr. Halik, dr. Berkopec in dr. Heidenreich.

Razstava bo prirejena ob češkoslovaškem narodnem prazniku, najbrž bo otvorena 28. oktobra. Hkrati z razstavo bo najbrž organiziran češkoslovaški kulturni teden. Mislijo tudi na to, da bi prirejali na razstavi sami predavanja, ki bi podala obiskovalcem globlji vpogled v kulturno, literarno življenje na Češkoslovaškem in ki bi nam predstavila pisatelje. Takšna predavanja bi bila nedvomno zelo potrebna, da bi bil moralni uspeh razstave čim večji ter da bi obiskovalci imeli od nje čim več koristi. Najbrž bo med časom razstave prirejenih še več kulturnih prireditev, ki bodo služila propagandi kulturnega zblizanja in spoznavanja med nami in Čehoslovaki. Potrebno bi bilo zlasti predavanja v radiu. Prireditelji bodo najbrž tudi koncert češke glasbe in gledališče bo vprizorilo po vsej priliki Langerjevo »Letočo patroljo«. Razstava bo najbrž prirejena v kazinski dvorani; v začetku so mislili, da bodo dobili za njo prostora v Narodni galeriji.

Takšne kulturne prireditve so pri nas zelo potrebne, kar se bo najlepše izkazalo ob razstavi češke knjige, kajti češkoslovaška kultura, ki je v resnici na evropski višini in ki nam je tako sorodna, nam je že vedno tuja ter se raje zgledujemo na tujih kulturnih vzorih. Zato je, da obračamo hrbet Čehoslovakom, ko na drugi strani še vedno obožujemo vse nekritično samo za to, ker je nemško.

njo in Polonico potegnili v čoln. Brž dalje, kje je škof. Evo, tam leži decimeter pod vodo. Nezasveten in morda še zaduščen, Rešen! Se Vidmarjevo! Kje je Milenka? Isto vprašanje, samo tisočkrat boistnejše, je privedlo iz materinih ust na obrežju. Evo! Tam po obali teče jokane, ne — nekdo jo je dvignil v naročje in teče z njo k materi, ki ji hoče počiti arce. Milenka in Stipe sa srečno priplaval k kraju. Sreča je nepopisna. Nebo se vedri, morje upada, samo tam daleč je videti košček jambora — dogodek kakor strašna sanje je pri kraju. Edino gradbenik škof leži v globoki nezvesti na obali. Obujajo ga k zavesti z umetnim dihanjem in ko odpre oči, je prvo drgetajoče vprašanje: »Kje so otroci?« Paakval stoji v bližini, njegov črni mongolski obraz z blečnimi očmi je raztegnjen v skoraj blažen nasmeh, poleg njega stoji Abel, miren in zelenih oči, dalje strmi predse sloki Stipe brez srajce z rokami preko prs za vrat prekrizanimi.

Nebo je spet skoraj jasno, morje se nalahno guba, neviščno sumota, kot da mu je žal otetega plena. V naselbini pa vlada nervozna radost in one noči nihče ni mogel zaspati. Pa bi pri vsem tem lahko prispela pomoč neposredno po potopu. Komaj sto metrov od ponesrečenosti je hitela proti varni obali druga jadnica z inozemskimi letoviščarji, ki se pa niso zmenili za krike potapljalčevih se, temveč so junsko bežali h kraju in le-te prepustili njihovi usodi. To, da sta se dva izmed teh z vso vneto zavzela za prvo pomoč utopjenega škofa, ne zmanjša njune krivde, ki sta jo nakopala svoji vesti s tem, da nista, — sama v varnem čolnu — brez odlašanja hitela na pomoč onim, ki so se začeli boriti s smrtjo. Vse priznanje zasluži Faskval in Abel in kolikor lahko sporočimo se jima bodo rešenci polno oddolžili, v kolikor je tako dejanje sploh mogoče poplačati.

Težak položaj progovnega delavstva

Progovni delavci so v mnogih primerih plačani celo slabše od rudarjev

Ljubljana, 25. julija. Že nekaj let sem visi nad progovnim delavstvom na naših železnica, kjer Damoklov meč vprašanje zmanjševanja mezd in delavnih dni. Kdor pozna naše proge in kdor se spominja raznih železniskih nesreč, mora priznati da so proge potrebne stalnega poplavljanja in obnove, kar pa je razen malčljala brezpozorno potrebno še zadostno število progovnega delavstva. Danes pa ni ne enega, ne drugega v zadostni količini oziroma številu.

Naš progovni delavec je poleg rudarja gotovo najslabše plačan, v mnogih primerih celo slabše od rudarja. Dnevnicna 16 do 30 Din, — slednje je le malokdo deležen — pač ne more zadostovati za preživljanje številnih rodbin tudi v primeru če bi delavec delal vse dni v mesecu ali pa vsaj toliko, kolikor jih predpisuje delavski pravilnik. Večina našega progovnega delavstva zasluži mesečno 350 do 500 Din, od katerega zneska pa je treba odbiti še razne davjate za bolnišni in penzijski fond ter ostalo tako, da se čisto primeri zlasti v zimskih mesecih, da delavec ne zasluži nič toliko, kolikor znašajo njegove davjate. Tako stanje je pač nezdravo in tudi samo nezadovoljstvo med prizadetimi.

Po delavskem pravilniku je delavcu za jamčeno, da mora biti zaposlen v mesecu najmanj 160 ur ali 20 delovnih dni. Ta odredba pravilnika pa se ravno pri progovnem delavstvu ne upošteva in niso redki primeri, da so cele skupine delavcev delale samo po 10, 12, 15 ali 18 dni mesečno. Kako nam potem delavec ob taki zaposlitvi in taki dnevnicni živi, si je nemogoče misliti, posebno še, ker se naš delavstvo v dravski banovini rekrutira iz najbolj siromašnih slojev, katerim je to delo edini vir dohodkov. V tem se naš progovni delavec zelo razlikuje od svojih južnih tovarišev, ki imajo po večini svoja

posestva in jim je delo pri železnici tako rekoč postranski zaslužek. Tega bi se morali pač zavedati oni, ki odločajo o zaposlitvi in plačah progovnega delavstva. To vprašanje staveža oseba pri delu na progi pa še do danes ni rešeno, temveč se praktična tako, da se po potrebi vzame na delo večje število sezonskih delavcev, ki pa glede usposobljenosti daleč zastajajo za onimi, ki so že leta in leta pri tem delu. Popolnoma razumljivo je pri sedanjih praktični budžetiranju, da gredo izdatki za te sezonske delavce na račun stalno zaposlenega delavstva, katero mora potem radi izčrpanih osebnih kreditov počivati: zalo pa zopet trpi pravilno vzdrževanje proge.

Toda kot rečeno, so progovni delavci v glavnih poletnih mesecih zaposleni vsaj toliko dni, kolikor jih pravilnik predvideva. Tako je bilo tudi letos. No in ker so se pojavili promoki, ki so objubilali delavstvu skoraj nebesa na zemlji, je bilo delavstvo tudi prepričano, da letos ne bo pavzirano in da bo zaposleno tudi čez zimo. Sedaj pa je kar naenkrat prišla vest, da se delovni čas v tem in tem mesecu zmanjša za toliko in toliko dni in tako naš progovni delavec zopet delal samo 18, 15 ali pa morda še manj dni.

Opozarjamo merodajne kroge na težko stanje našega progovnega delavstva ter prosimo, da se mu zagotovijo vsaj toliko dni zaposlitve, kolikor jih predvideva pravilnik. Ne tirajte progovnega delavstva v obup in še večjo bedo. Prepričani smo, da ne bo težko najti za vso dravsko banovino nekaj milijonov dinarjev, da se s tem omogoči polna zaposlitve, kar bo v korist državi in našemu prometu. Progovno delavstvo upa, da bo našo razumevanje pri onih, ki odločajo o njegovih usodi, prošnja progovnega delavstva je prošnja ob dvajsetih urah in zahteva nujne rešitve.

Iz Maribora

— Na razstavišču MT že delajo. Iz dneva v dan smo bližje otvoritvi jubilejnega V. Mariborskega tedna, kar nam zlasti dokazuje razstavišče v Prešernovi ulici, ki je podobno živahnemu mravljišču, kjer toliko rok pridno pripravlja vse kar je potrebno za to tradicionalno prireditev. Električna razsvetljava je že dovršena, sedaj pa prirejujejo prostore za posamezne razstave. Sporočamo, da bo začetkom prihodnjega tedna pričela poslovati pisarna Mariborskega tedna, kakor lani v prostorih otroškega vrta v Prešernovi ulici. V pisarni MT bo tudi poseben telefon s številko 23-87.

— Za potovanja v Nemčijo dobite vozne karte s 60 odstotnim popustom, krling, v kreditnih pisnih v Nemčiji, kakor tudi vse informacije in nasvete pri Putniku v Mariboru, tel. 21-22. Celju, tel. 119, Gornji Radgoni, tel. 21 in Rogaske Slatine, tel. 1.

— Prota Trbovelj iz Maribora. Že od prejšnjega je g. prota Trbovelj v Mariboru kot vojaški pravoslavni duhovnik in civilni svečenik. Med nami si je pridobil velike zasluge na nacionalnem polju. Sedaj je imenovan za referenta pri vojnem ministarstvu, kar je najboljši dokaz, kako visoko cenijo sposobnosti in zasluge g. prota. Na novem službenem mestu mu želimo vso srečo!

— Nesreča pri mlačvi. Pri sv. Ani v Slovenskih gorah se je pripetila zelo huda nesreča. Gospestnica Marija Keglovca je pomagala mlačicem pri mlačnem stroju. Gospestnica je preveč približala transmisiji, ki je zagrabila njeno krilo in jo potegnila v stroj. Nesrečnica, stara 58 let, je nezavestna obležala z zlomljenimi nogami. Poškodovanko so nemudoma prepeljali v mariborsko bolnico.

— Svinjo ukradli, čreva pa pustili. Posetnik Alojzu Toplakso so neznan zlikovci preteklo noč ukradli 120 kilogramov težko svinjo. Nedaleč od hiše so svinjo zaklali, čreva in ostalo drobovino pa nesli posestniku nazaj v hlev. Za tatovi poizvedujejo orožniki.

— Kdo je utopjenec. Nasprotni tekstilne tovarne Mautner v Melju je v Dravi plaval truplo neznanega, okoli 20 let starega mladenčca. Utopjenec je imel na glavi belo kopalno čepico, oblečen pa je bil v črne kopalne hlače. Trupla niso mogli potegniti z vode. Njegova identiteta ni znana.

Zanimiv izlet na Grossglockner in v Salzburg priredi Putnik v dnevih od 9. do 12. avgusta s sledečim sporedom: 1. dan, od 5. odhoda hotel »Orel« — 9.30 Wörther See — 12.30 Spital, kosilo, odhoda ob 14. — 18.30 Heiligenblut. — 2. dan, 6.30 Heiligenblut odhoda — 9. Franz Josef Haus, 11.30 kosilo, 12.30 odhoda — 14.30 na Edelweisspitze 2.570 m visoko, odhoda ob 17. — 18. Zell am See, prenočišče in večerja. — 3.

dan, 9. odhoda — 11.30 Salzburg, kosilo, ogled, 18. odhoda — 19.30 St. Wolfgang See, večerja, prenočišče. — 4. dan, 10.30 odhoda — 12. Bad aus See, kosilo — 20. Graz, večerja, 23. Maribor. Voznina znaša z vizumom vred 380 Din za osebo, k temu pride še mitnina na Grossglocknerju v znesku 8 šilingov. Za ceneno pavšalno oskrbo je prekrbljeno. Ker je sezona na visko, je treba brezpozorno rezervirati prenočišča vnaprej ter prosimo zato zainteresirane, da se takoj prijavijo pri PUTNIKU, Maribor, Aleksandrova cesta 35, tel. 21-22. Potuje se s kolektivnim potnim listom.

— Gasilsko slavlje v Mariboru. Prireditve 1. in 2. avgusta bodo vsestransko zelo zanimive. Velika gasilska razstava v Unionski dvorani bo pestra slika preteklosti in sedanjosti obsejnega gasilstva. Razen tega bodo razni gasilski nastopi, vaja in blagoslovitev četrtega reševalnega avtomobila znamke Buick, najmodernejša v državi. Prijavljajo se gasilska zastopstva širne naše domovine tako, da bodo to kraši gasilski dnevi, ki bodo ostali vsakemu v najlepšem spominu. V zvezi s slavljem je obisk Mariborskega tedna in njegovih lepih razstav in zabav.

Iz Škofje Loke

— Slava škofjeloškega polka. Kakor prejšnja leta, bo škofjeloški I. planinski polk tudi letos v izkrenem domoljubju in spominu na svojo ustanovitve praznoval 1. avgust. Letošnja polkovna slava bo na Rudnem polju-Pokljuka. Rezanje kolača in služba božja bo ob 11. potem pa vojaška zabava. Domačin proslave je polkovnik, komandant g. Mihajlo Lukič.

— Kmetijska šola iz Prevalj v Škofji Loki. Škofjeloška obrtno-industrijska razstava je vzbudila veliko pozornost po vseh krajih dravske banovine. Te dni smo imeli v gosteh kmetijsko šolo s Prevalj. Posetniki 29 po številu, pod vodstvom referenta g. Martelanca, so si ogledali predvsem razstavne prostore, mimo tega pa jih je vodila pot tudi v banovinsko mlekarstvo šole, ogledali pa so si tudi zanimivosti Škofje Loke same.

— Škarpe pridno grade. O novi škofjeloški škarpji smo že poročali. Delo lepo napreduje. Betonski temelji so dokončani, zdaj pa se polagajo sekane kamene, ki bo tvorilo nadaljevanje betonske stene. Prvoletni namen, da bi vstavili tudi loke so pa baje opustili.

— Redek primer intarizacije. Škofjeloška razstava, ki je lep primer iniciativnosti in spretnosti obrtniških in industrijskih krogov škofjeloškega območja ter Zirov, nudi tudi marekatno zanimivost, ki jo gledalec prav lahko preze. Mizarski mojster g. Okorn Pavel, ki je tudi sicer s svojimi renomiranimi izdelki k uspehu razstave mnogo pripomogel, je izdelal dve šatulji, ki nosita na pokrovu intarzijski eliki Bieda in Škofje Loke. Potrpeljivi izdelovatelji je porabil za izdelavo Škofje Loke okrog 500 drobnih lesnih delcev iz 16 vrst lesa. Bled pa je izdelal iz 130 delcev. Samo po sebi je razumljivo, da je posvetil g. Okorn intarzijama ne le mnogo ur, marveč tudi mnogo ljubezni.

Beležnica

KOLENDAR

Danes: Sobota, 25. julija katoličani: Jakob. Jutri: Nedelja, 26. julija katoličani: Ana. DANASNJE PRIREDITVE

KINO MATICA: Zaprtlo. KINO IDEAL: Tri mesece v raju. KINO SLOGA: Olimpijski zvon vabi... Cast zapada.

KINO UNION: Po krivici osumljen. KINO SISKI: Donogoo Tonka.

PRIREDITVE V NEDELJO

KINO MATICA: Zaprtlo. KINO IDEAL: Tri mesece v raju. KINO SLOGA: Olimpijski zvon vabi... Cast zapada.

KINO UNION: Po krivici osumljen. KINO SISKI: Donogoo Tonka.

DEŽURNE LEKARNE

Danes in jutri: Mr. Sušnik, Marjin trg 5. Kurali, Gosposvetska cesta 4, Bohinec dad. Cesta 29. oktobra 31.

ZVOČNI KINO SOKOLSKI DOM v šiški, telefon 33-87

ANNY ONDRA

v veseloigri

Donogoo Tonka

Veselite! Smeh! Zabava!

Predstave v soboto ob 19.9., nedeljo ob 5. 7. in 9., ponedeljek ob 19.9. uri.

V torek: JOSEF SCHMIDT ZVOKI MLADOSTI

Iz Kočevja

— Gradbena podjetnost. Zadnje čase so v Kočevju pričeli precej popravljati hiše. Prebeliški so pri mnogih hišah prednje fasade tako, da je mesto precej pridobilo na lepoti. Treba bo še poskrbeti, da se prebelijo tudi fasade javnih poslopij, ker so nekatera zelo zanemarljiva, kar pač ni v okras mestu. Trgovci Lozer Janko, ki je na Trgu krajja Aleksandra kupil hišo, je leto podl ter gradi na istem mestu novo hišo. Tovarno perila pa gradi trgovec Krespi pri svoji hiši ob poti, ki vodi proti Sušaku.

— Poseben vlak. V nedeljo 2. avgusta bo vozil iz Kočevja poseben vlak ob 21. uri. Vlak je zaprošen radi javnega telovadnega nastopa, ki ga priredi sokolsko društvo Kočevje. Tega vlaka se bodo lahko posluževali vsi udeleženci, ki prihitijo ta dan na sokolsko slavlje v Kočevje. Udeleženci iz Ljubljane odpušajo v Kočevje ob 7.24 ter so v Kočevju že ob 10.11. Izrabite priliko ter pohitite ta dan v Kočevje na izlet. Dovolj bo časa tudi za ljubitelje narave, ki si bodo lahko ogledali romantično kočevsko okolico.

— Zijala in ples, Pri nas v Kočevju je letos malo veselje in plesa. Vendar se pa leslasici prižogajo, da so še na teh plesih mo. teni po zijalji, ki jih baje prav intenzivno opazujejo. Zakaj je res treba, pravijo plesalci, prikritizirati vsak gib ter se zabavati na račun plesalcev, ki v potu svojega obraza vzdržujejo veselilo veselje in razpoloženje. Pa tudi gledalci niso zadovoljni, da bi jih kdo imel za zijala. Kam pa pridemo, če človek ne bo smel povedati, da ta ples, ki ga sedaj plesajo, res ni zanič. Vrhslji so pošle-ni plesali valček, sedaj pa ni drugega kot samo menecanje. To tudi ni nič, da plesate ti isti debeli dedec z mladimi puncami. Ona frkla pa kar visi na fantu. Pa še oženjeni se vrte. Ja, kam vendar to vodi. In končno, ali je poštna meščanka in meščan res zijalo, če gleda to, kar se godi? Tako je nastal med kočevskimi gledalci in plesalci prav hud spor, pa bo res treba uvesti tak ples, da ga bodo lahko vsi plesali ter ne bo gledalcev, niti zavisti.

Iz Trbovelj

— Naročniki, ki bi v bodoče list odpuvali, naj to storo našemu raznašalcu, ker s tem prihranijo sebi in upravi stroške dopisa. Uprava mora namreč sporočiti tako odpuved tudi še dopisniku, ki vodi evidenco naročnikov. Prav tako sprejemata nove naročnike naš dopisnik in raznašalec.

— Tretja delitev moke. Prihodnje dni bo rudnik tretjič delil svojemu delavstvu moko. Moko prejmejo vsi oni delavci, ki v razdobju med 15. junijem in 15. julijem niso napravili več nego 20 šhtov. Vsak delavec prejme po 6 kg, rodbinski člani pa po 3 kg. Datum delitve bo še objavljen.

— Popravilo škarpe. Ob glavni cesti od Bergerja do Povšata popravljajo na levi strani banovinske ceste škarpe, ki je bila popravljena res že nujno potrebna, ker je posamezno kamenje že izpadlo.

— Obratovanje v avgustu. V avgustu bo rudnik obratoval istokotno 12 dni, kakor v juliju. Po vsej priliki pa bo septembra že več delovnih dni.

— Delavec Česornja ni umrl. Te dni so se po dolni raznesle govorice, da se je delavec Česornja pri neki vožnji z motornim kolesom ponesrečil in ubil. Sedaj se je pa izkazalo, da te govorice niso povsem resnične in da Česornja še živi. Res se je pri padcu z motornega kolesa precej potolkel, toda je že izven nevarnosti, ter se kmalu zopet vrne domov.

Iz Novega mesta

— Avstrija: Jugoslavija, tako so nazvali letaki, da se spoprimele zopet na našem nogometnem igrišču. Res je prišel Celovski KAC in v torek popoldne odigral prijateljsko tekmo z agilno SK Kandijo. Gostje so očarali našo sportsko publiko s svojo kombinacijsko igro in zmagali z 2:7. KAC je znan že z lanskega čbiska.

— Ponedeljski trg je bil zopet dobro založen. Čene posameznim vrstam poljskih pridevkov so pri nas izpreminjajo neprestano. Tako je bil krožnik fižola v stroju Din 1.—, grah kg Din 2.—, kumare 3 komade za Din 1.—, kumpir kg Din 1.25, endivija 3 komade Din 1.—, pesa šop Din 1.—, jajca komad Din 0.50, piščanci par Din 12.— do 15.—, jabolka zgozdna 10 komadov za Din 1.—, bruske 25 za Din 1.—, breskve 4 za Din 1.—, borovnice liter Din 1.—.

Postari in ostani član Vodnikove družbe!

Obupna borba z morskimi valovi

Strašni trenutki slovenske družbe na razburkanem morju

Sv. Jakob - Siljeveca, 23. julija.

Na pragu pred mondeno Orikvenico leži Milčeno, do zadnjih let skoraj neznan naselje Sv. Jakob - Siljeveca, ki pa ima vse pogoje za letoviščarski razmah. Že pred tremi leti si je ta kraj izbrala mestna občina ljubljanska za svoje otroške kolonije, kajti tukajšnje čisto morje, zdrav zrak in ne premočno sonce ter dorodna samota so se izkazali kot izvrstno zdravilo za bolelo in slabotno dečo. Po iniciativi dr. Mavricija Rusa je mestna občina na podjarjenem svetu začela graditi moderno stavbo, ki bo lahko sprejela nad 50 otrok ter potrebno osebje za popolnoma samostojno kolonijo, ki mora trenutno ložirati v osnovni šoli. Stavba pod vodstvom diplomiranega gradbenika g. Ludvika Škofa prav razveseljuje napreduje. Mimo tega so zrasle v zadnjih letih na obrežju nove stavbe, a prva med njimi je krasna dvostanovanjska vila dr. Perka in industrijalca g. Mergenthalerja iz Ljubljane. S tem v zvezi je narasel obisk Slovencev in trenutno se mudi v kraju poleg kolonije precejšnje število ljubljancev, za prihodnji mesec pa pričakujemo še večje družbe, ki si razen v privatnih in cenah stanovanjih lahko poiščejo prvovrstno oskrbo tudi v novem hotelu, ki ga vodi Slovenec g. Bernik.

Razumljivo je, da v kraju ni posebne zabave in da si kratimo čas le z morskimi užitki, a najbolj priljubljeno je jadranje, ki pa ima svoje senčne strani posebno, če se ga udeležujejo neizkušeni letoviščarji pod vodstvom malo izkušenih domačinov. Pretekli terek je obetal dober veter, nebo pa tudi ni kazalo nevarnega obraza. Kdo bi zamudil priliko? Pod razpeto jadra, ki so lovila močno jugovino, so se dobro razpoloženi namestitvi gradbenik g. Ludvik Škof, soproga arhitektka ga. Mimi Spindičeva s sedemletno hčerko Polonico, zasedla sestra glicna Bogomila Vidmarjeva, k jadrju pa je sedel domačin Stipo Grbič z malo devetletno Milenko Pilaševom. Družba je bila izvrstno razpoložena in nihče ni mislil, da se bodo kmalu morali boriti z razburkanimi valovi sredi morja. Nihče tudi ni opazil, da so se od Učke sem začeli poditi temni oblaki, medtem ko je bila nasprotaj stran neba jama. Izkušeno oko bi takoj spoznalo nevarno napetost ozračja, a kdo bi vendar mislil na najhujše!

Nenadoma pa je pritisnila v jugovino ostra burja, v hipu so se po morju pokazali ostri grebeni, udarila sta se nasprotni struji in šele zdaj, ko so kipele okoli jadrnice do dva metra visoki valovi in je zatulila čes na divja vihra — vse to se je zgodilo v hipu — se je družba zavedla grozne opasnosti. Do okrajnosti napete vrvi so držale napetostno jadro, ki bi ga bilo treba takoj spustiti. V paniki, ki jo je povečevala prisotnost dveh otrok, ni nihče mogel napraviti rešitve poteze, spustiti jadro, da bi se omili pritisk viharja. In še preden so se zavedli, je nasprotni sunek prevrnil jadrnico in šokirala množico ljudi, ki je prišla na obrežje, je z grozo videla, kako se je kakih 1000 metrov od nje, sredi divjega morja potopila jadnica s šestimi ljudstvom.

Med tem, ko se je breg polnil z vročino razburjenim ljudstvom, med katerim je obupana mati male Milenke kričala in vila roke k nebu, se po sili hotela vreči v morje in utoniti v prepričanju, da ni rešitve za njeno no edino dete, je vrv potegnila go. Spindičeva za nogo v jambor, kjer je obvisela z glavno navzdol, krčevito držeč svojo Polonico. Po srečnem naključju je Stipe že naslednji trenutek osvobodil, sicer bi bila s hčerko vred izgubljena. Močan sunek jo je odnesel od jambora, ki je gledal iz vode. Polonica se je oklenila okoli vratu in zaupajoč v svojo mamico ji je težko visela ob strani, z rokami prižeta v njeno grlo. S čudovito hladnokrvnostjo in prišestnostjo jo je mamica potolažila s kratko povestico in razgovori o vsakdanjem življenju njenih igračk, med tem pa so jo zalivali slapovi slanege morja. Počasi je plavala proti nekaj sto metrov oddaljenemu bregu v zavesti, da je vse pri kraju. Položaj v katerem bi večina podlegla že v prvih trenutkih. Vidmarjeva se je v usodnem položaju hotela okleniti gradbenika Škofa z obupom, ki ga pozna samo tisti, ki se potaplja. Ko se mu je posrečilo, da se je oprostil nevarnega objema in je namerjal prožiti zanj manj nevarno pomoč, je razdvojlj mogočen val, ki je vrgel Vidmarjevo vznak na jambor, moleč dober meter iz valov in se je oprlela jambora. Vedeti je treba, da se jadnica utkoli ne potopi do kraja in je najbolje, če se brodolomci mirono drže za jambor, dokler ne pride pomoč! Škofa pa, ki je pred kratkim prestal težje boleznin in operacije ter je tudi živino in srčno precej trpel, so valovi zagnili in po brezuspešnih poizkusih, da s obdrža na površju, tako omamili, da se je onesvestil na hrbitu leže. Med tem sta pa Stipe in Milenka hrabro plavala proti bregu.

Niz srečnih okoliščin je hotel, da sta bila na obali prav tisti hip domačina mladi Jože Abel in Juratič Paakval z malim čolnicem. Hitro sta skočila v čolnici in odvlekla na obupno pot, da bi se rešila, kar bi se še dalo, kajti razen jambora ni bilo videti nikogar na razburkanem morju. Domačini, ki so bili kdaj priča podobnih katastrof, so močje in obupani strelili v razdijvano morje. Kmalu je zaropotal na morje tudi motorni čoln dr. Perka, ki pa je moral zaradi defekta takoj k bregu. Med tem sta se Abel in Paakval centimeter za centimetrom borila proti morskim grebenov z izkušnostjo in spretnostjo, lastno leti judem, ki so zrasli na zahrbtnem morju. Kazalo je, da se bo njuna orehova lupinca vsak hip prevrnila, pa se le ni. Ljudstvo na bregu je vriskaje spremljalo njuno prodiranje, s pridržanim dihom želeč, da bi srečno dosegla svoj cilj, kajti drugače bi štirje brodolomci sigurno utonili. Skoraj pol ure je trajala borba in samo minuto kasneje, pa bi rešila samo Vidmarjevo. Spindičeva je vprav s smrtno grozo čutila, da ji pojemajo moči in stala je že navpično v vodi, Polonico pa je ob vsakem valu dvignila, da ji ni zaprla diha. — Zdaj pa je začela rešiti g. Pilašev. Pogledala je kvisku in v nepopolni sreči spoznala, da je rešena. Z velikim naporom zaradi silnih valov sta

Pozor! Samo 2 dni — v torek in sredo — bomo predvajali

Schmeling proti Joe Louisu

Poleg tega film o Kanadskih petorčkih

Priide v kino Sloga.

Vseh 12 ringov od prvega udarca do knock-outa. Radi silnega interesa za ta film samo dva dni, na kar že danes opozarjamo!

Sedeže si rezervirajte že danes in jutri!

Lepa je Poljanska dolina

a najlepša v nji je Gorenja vas-Trata, kamor hodi vedno več letoviščarjev

Ljubljana, 25. julija.

Med najlepše kraje Gorenjske spada nedvomno Poljanska dolina, in lepote nam je opisal že pokojni pisatelj dr. Ivan Tavčar v »Visoški kroniki« in še bolj v »Cvetju v jeseni«, da ne pozabimo Šubicev, ki so nam o njej tudi zapustili nekaj moštrov. Ta lepa, romantična dolina je zaslovela prav šele v zadnjih letih, ko so jo moderna prometna sredstva odprla tudi širšim množicam, zlasti pa izletnikom in letoviščarjem.

Da, Poljanska dolina, vsa od začetka do konca, od staroslavne Skofje Loke, kjer je bil časih sedež močnega brzijskega škofa, pa do Zirov, ki jih poznajo zlasti naši smučarji zaradi imenitnih gozderjev, ki jih delajo tamkajšnji mojstri, je polna krasot, da se jih človek komaj navzije, a najlepša, najprivlačnejša je Gorenja vas-Trata s svojim zaledjem in številnimi izleti. V Gorenjo vas je pred leti začel vabiti podjetni bivši Zirovec Sorli goste in letoviščarje in v nekaj letih je tu kakor že prej v Poljanah, nastalo majhno letovišče, ki od leta do leta pridobiva na slovesu.

Malo od Poljan dalje se svet odpre, le uro hoda in že smo v Gorenji vasi, sredi venca zelenih ljubkih hribov in gričev ter ob znožju mogočnega Koprivnika, ki je postal poleg Blegošca ena najzanimivejših tur. Vrsta prijaznih hiš se beli ob cesti. »Vozači, bodite obzirni! opozarja napis na črni deski pri vzhodu v vas, a na drugi strani je zapisano »Hvala!«. Kratko in jedrnat, a dovolj zgovorno. In avtomobilisti to upoštevajo, za kar so jim vaščani zelo hvaležni.

Gorenjo vas deli od Trate bistra Sora Poljanska. Sora je poleg Savinje naša najlepša reka, a Poljanska ima še to dobro lastnost, da je zdravilna, saj so ugotovili, da je radioaktivna. Nemar bo kdo porekel: Ah, poznamo to! Ali to ni reklama, saj je temu že zadosten dokaz izvir toplega vrele. V poldrugo uro oddaljenih Toplicah, kjer so vrelec zajeli, napravili majhen betonski bazenček in kolibo nad njim, da se lahko vsakdo ob vsakem vremenu okopje v njegovi zdravilni vodi. 25° C in še več ima toplote in tudi pozimi. Zato je ob bregovih Sore vedno, zlasti poleti v juliju in avgustu zelo živahno. Doli nad nekdanjim mlinom, ki ga je pred leti uničila ka-

tastrofalna povodenj, je g. Sorli ogradil majhno parcelo ob vodi, postavil nekaj kablin in uredil lepo kopališče. Skoraj si ne morete misliti idealnejšega prostora. Prav tu je Sora napravila globoko kotanjo in sredi nje je skalnat otok. Srebrno se svetlika po vodi in srce mora zaigrati vsakemu ribiču pri pogledu na množico klinov, postri in drugih ribic, ki se poganjajo za mušicami ali belim kruhom, s katerim jih krmijo letoviščarska deca.

Prijatelj prirode in izletov ima vsega na izbiro. Iz Gorenje vasi nazaj čez Srednjo vas ob plodnih njivah in zorečih poljih ob Sori do uro hoda oddaljenih Poljan ali pa še do pol ure oddaljenega Visokega. Tam sredi zelenih smrekovih gozdov počiva visoški gospod. Ljubezljivo te sprejme njegova vdova, dvorna dama ga. Franja Tavčarjeva in rada ti razkaže Visoko, kjer so tudi nekoč gospodovali brzijski škofje in kjer so pozneje gospodarili Khalani, kakor nam je to lepo opisal dr. Tavčar v »Visoški kroniki«. Ljubko potrkavajo zvonovi Sv. Bolfenke, ki ponosno gleda na Visoko in vabijo na obisk.

Na drugi strani Gorenje vasi, oziramo pot te vodi skozi Trato, mimo Spodnje in Zgornje Dobrave, se polagoma, nato pa vedno strmeje vzpenja na Sv. Urbana, odkoder ti je plačilo krasen razgled na vse strani in diviš se plečatemu Blegošu, ki kraljuje vsej Poljanski dolini. Skoda le, da zdaj ni dostopen, ker ga čisto nani, a zato nudi turistom prav toliko užitka le nekoliko nižji Koprivnik. In če ste že enkrat v Srednji vasi, seveda ne boste zamudili obiska Hotavlje, saj je tja pol ure hoda proti Zirem. Lepa pot se vije ob Sori in pripelje te pod senčnat kostanj prijazne Remčeve gostilne. Od Hotavlje je še pol ure do prej omenjenih Toplic.

Namestu v Hotavlje pa krenete naprej po poljanski cesti in pot vas vodi mimo skalovite romantične tesni v Trebijo itd. Čez čas se cesta spet odcepi in namestu v Ziri, krenete po novi, temeljito popravljene, z belimi stebri in železnimi travertini varovani cesti v Sovodnji prav tja do meje, kjer časih v prekipevajoči hitopaski strasti padajo mlada življenja... Se celo vrsto lepot in zanimivosti vam odkriva korak za korakom Poljanska dolina. Najlepša je pa baš v avgustu.

ška ima znameniti Rimski vrelc v Kotljah pri Guštanju, ima pa tudi Uršjo goro tu di svoje jezero, ima pa tudi svoj knežji kamen, ki je bil lani na Poljani pri Prevaljah odkrit. Gozdovi naše Gorenjske se pa zdaj le ne morejo primerjati z našimi koroškimi gozdovi, iz katerih diha samo zdravje. Kdor pride enkrat na Uršjo goro (1696 m) ali na Peco, ta se le težko loči od prekrasnih razgledov, ki se mu nudijo na eni strani po vsej Koroški, na drugi pa po vsej Stajerski tja do Dolenjske.

Merodajni lokalni činitelji v Meziški dolini bi lahko glede tujkega prometa storili pravi čudež. Treba je pogledati samo na Gorenjsko, kjer zna prebivalstvo čisto drugače ceniti koristi tujkega prometa. Vsak kmet ima tam že tujke sobice, ki mu niso leto lepe denarce. Pri kmetemskem prebivalstvu Meziške doline pa v tem pogledu ni nobenega pravega razumevanja. To pa ni čudno, saj še meščani in ostali merodajni činitelji ne kažejo nobenega pravega smisla in interesa za to prevažno gospodarsko panogo. Treba bi bilo močne roke, ki bi smoteno in po načrtu začela ustvarjati pogoje za razvoj tujkega prometa v tem delu naše slovenske zemlje, ki se bo tako dvignil iz sedanjega otoplosti in brezbriznosti.

Predvsem bi bilo treba ustanoviti za Meziško dolino tujsko-prometno društvo, ki bi se brigalo izključno za dvig tujkega prometa. Ena glavnih nalog tega društva bi bila, da bi doseglo gradnjo lepe avtomobilske, t. j. banovinske ceste iz Guštanja na Slovenjgradec. Ta cesta je tako iz gospodarskega, tujsko-prometnega, pa tudi iz državnega stališča največjega pomena, zlasti če se pomisli, da vodi sedaj iz Guštanja do Kotelj precej slaba cesta, dočim je iz Kotelj do Slovenjgradca sploh ni, ali bolje rečeno vodi tam čisto navadna poljska kolovozna pot. Treba je le pripomniti, da so Avstrijci zgradili pred kratkim znano »Packstrasse«, ki vodi preko Koroške in Stajerske na Madžarsko, pa bomo takoj spoznali nevarnost, ki nam preti od severa. Vpravi radi tega je zgraditev nove ceste iz Guštanja do Slovenjgradca v eminentnem državem in nič manj v gospodarskem in tujsko-prometnem interesu nujno potrebna.

S tem bi dobilo tudi naše najlepše koroško zdravilišče Rimski vrelc ugodno cestno zvezo direktno s Slovenjgradcem, dočim je trde sedaj v Slovenjgradec preko Guštanja in Dravograda. Pa tudi za okoliško prebivalstvo bi bila nova cesta v gospodarskem pogledu izredno koristna, saj bi se dvignil avtomobilski promet in s tem po deželi močno razpredel tujski promet, kakor to blagodejno čuti naš gorenjski kmet, ki je hitro izprevidel, da mu dobre ceste privlačijo tujce, od katerih nimajo le letovišča in zdravilišča, marveč tudi on dobiček.

F. Št.

Anina proslava v Rogaški Slatini

Rogaška Slatina, 25. julija.

V znamenju silnega vrvenja tujcev, ki so se zgnili v zdravilišče z vseh strani naše države in inozemstva, se je Rogaška Slatina približala dnevu, ki je za njo največji in najsvetnejši: proslavi sv. Ane. Velika delavnost uprave zdravilišča, ki se trudi, da izvede proslavo tega praznika na čim sijajnejši način, nervozno pričakovanje obkinita, ki ve, da ji bodo ti dnevi ostali — kakor vsako leto — v prijetnem spominu, vse to paš predstavlja svojevrsen uvod v proslavo.

Pravi uvod v praznik pa bo tvorila velika iluminacija na predvečer sv. Ane. Množica občinstva zbrana v velikem parku pred Zdraviliškim domom, se bo lahko navžila lepote Rogaške Slatine ožarjene v stoterih barvah.

V nedeljo bo svečana maša in popoldne teniški turnir za prvenstvo Rogaške Slatine. Vkrasno dekorirani dvorani Zdraviliškega doma pa se bo zvečer vršil veliki tradicionalni Anin ples z odličnim programom. Pri izvedbi programa sodelujejo: Ga. Tinka Wesel Pola, koloraturna pevka, bivača članica zagrebške opere; umetniški plesni par Jacky in Heddy Pečnik; ga. Bravničarjeva in Golovin, naša znanca iz baleta v Ljubljani; zdraviliški orkester pod taktirko g. A. Neffata in akademski »Ronny«, ki bo nastopil z muzikalno točko na motiv slovenske narodne pesmi.

Kulminacija pa bo dosegel ta večer z izvolitvijo kraljice Rogaške Slatine, kar po sedanjih prognozi sodeč, pri toliki množici lepih favoritk ne bo lahka zadeva za one, ki jo bodo izbirali. Pač pa bo to poklon upravi zdravilišča, ki kljub prvotnemu značaju zdravilišča samega more zbrati v svoji sredi tudi toliko zabave željnih ljudi in jim v polni meri ustreči.

Akrobat v Novem mestu

Novo mesto, 24. julija.

Ni še dolgo, kar je razburjal Novomeščane slavni Aleksič s svojim topom, pa je že postal trg kralja Petra II. pozorišče drugega artista in njegove spremljevalke. Učenec tragično umrlega akrobata Stroh-schneiderja, ki je zlasti ljubljancem dobro v spominu, Harry Brandowski, je razpol vrvi čez trg visoko v zraku od Poullove gostilne do trgovine g. Ogrizka. Na teh vrveh je s »kraljico zrak« izvajal vrstolomne vaje, različne vožnje s kolešom, motornim kolesom, kuhanjem jajc itd. Zabalval pa je občinstvo tudi z dvorci. Posebno poglavje pa je tvorila pri tem publika. Ako je šel tujec proti večeru na sprehod se je čudil procesionam ljudi iz okoliških vasi. Tam izpod Gorjanec so prišli mali in veliki in kar je zanimivo, več žensk, nego moških. Tako je bilo kmečko ljudstvo v večini pomešano med našimi meščani.

Zelo zanimiva točka večera je bilo tudi pobiranje prostovoljnih prispevkov. Tudi tu so se zbrali okoličani s svojo dorežljivo roko. Ni bilo »knofov«, kot pri Strohschneiderju v Ljubljani, pač pa se je vidno opazilo čudno vedenje nekaterih gospodov in dam, ki sicer visoko hodijo in mnogo dajo na kavalirstvo, v svoji inteligenci pa sploh prednjačijo s svojimi hilačmi. Nekateri so se prav spretno umikali bližnjici se nevarnosti v podobni uboge artistke s prosečo roko. Ni treba

niti omenjati različnih opazk visoke kvalitete, znakov globokega socialnega čuta naše inteligence. Nekega pijanega nesramneža pa so gledali v vidnim užitkom, ko je šel v artistko z neslanimi opazkami. Če bi prišel pokojni profesor Kovač, bi zopet težko in trdno vzdihnil: »Riba smrdi pri glavi, mi pa pri svoji inteligenci«.

Problem protiplinske obrambe

K razstavi protiplinske obrambe na V. MT

Maribor, 24. julija. Kakor smo že poročali, to v času letošnje jubilejne V. Mariborskega tedna, to je od 1. do 9. avgusta zanimiva in zelo važna razstava protiplinske obrambe. Zato ni odveč, da o tem aktualnem vprašanju razmotiramo tudi na tem mestu.

Ce pogledamo okoli sebe, vidimo različno pripravljanje in utrjevanje. Vse države posevajo posebno pažno organizaciji protiplinske obrambe. Kaj je to protiplinska zaščita? Protiplinska zaščita je zaščita civilnega prebivalstva. V slučaju konflikta se bo del naroda boril v strelskih jarkih, zaledje pa to prepusteno civilnim oblastem, da ga zavarujejo. V primeru vojne ne bo vodila borbo država proti državi, marveč se bo boril narod proti narodu in te borbe se bodo vdale po vsem teritoriju ter ne samo v prvih vrstah. Da pa ozadje ne bo ostalo nezavarovano, se podvzemajo mere za ohranitev in zaščito življenja in zdravja ter nemotenega in normalnega pravega življenja, delovanja v obratu železnice, poste in industrije.

Pred zračnimi napadi bodo v prvi vrsti trpela mesta. To pomeni prav toliko, kot naravna katastrofa, n. pr. poplave, potresi, veliki požari itd. Prav tako kot podvzemajo prizadeti činitelji korake ali proti naravnim katastrofam, prav tako morajo isti podvzeti potrebne ukrepe tudi proti napadom iz zraka. Treba je kolikor mogoče zmanjšati nevarnost in zaščititi življenje posameznika kakor celote ter motnje čim prej popraviti in vzdržati red in mir.

Cim bolj je država goste naseljena in industrializirana, tem bolj je občutljiva nevarnost v pogledu zračnih napadov. Zato imajo nekatere države, med njimi zlasti Nemčija, v programu predvsem naslednje točke: industrija ven iz mesta! Ta program se tudi izvaja. Omeniti je tudi treba, da vse velike in tudi male evropske države posevajo največjo največjo pozornost zaščiti pred zračnimi napadi. Znano je, da je razen v zapadnoevropskih državah najbolj razvita organizacija protiplinske obrambe v Nemčiji, kjer je ta organizacija v privatnih rokah, v tako zvanem Luftschutzu, ki pa je materialno in moralno podpiran s strani države. Doslej najboljšo organizirano država v tem pogledu pa je daljnja Japonska.

Navedena razmišljanja so le drobce vsega tega, kar bodo obiskovalci V. Mariborskega tedna in razstave protiplinske obrambe videli in slišali. Za to bo posebej zanimiv film Higienškega zavoda v Zagrebu, ki ga bodo tolačili odlični strokovni predavatelji. Obiskovalci jubilejnega V. Mariborskega tedna in razstave protiplinske obrambe imajo 50% popusta na naših železnih v času od 30. julija do 11. avgusta.

Dva planinca na mrtvaškem odru

Ljubljana, 25. julija.

Krsti s trupli ponesrečenih turistov Vida Janše in Mladena Mikšiča so včeraj z Gajškovim avtofurgonom prepeljali v Ljubljano, kjer so položili Janšo na mrtvaški oder doma na Jegličevi cesti 3, Mikšiča pa na odredbo njegove matere, bivše trgovke v Ljubljani, na mrtvaški oder v mrtvašnici pri zavetišču sv. Jožefa na Vidovdanski cesti.

Bratje Erjavšek, ki so našli Janšo in Mikšiča mrtva.

Kakor smo že včeraj poročali, so se reševalna dela zelo zavlekla, kajti treba je bilo trupli spraviti preko 20 m visoke skale, po kateri so morali reševalci z žalostnim tovorom plezati zelo previdno. Preko stene so reševalci spustili truplo po vrveh, nakar so sami preplezali strmo skalo. Spodaj so čakali že drugi in so tam položili trupli v cinkasti krsti, nakar so ju spravili po težavi poti do Zagane peči. V gozdovih zaposleni drvarji so pa prej pripravili primitivne nosilnice, nakar so krenili na ravni.

Tam je čakala komisija, v kateri so bili sreski, zdravstveni referent dr. Julij Polc, sreski tajnik Čermelj in pa predsednik reševalne ekspedicije Makso Koželj. Od Zagane peči so z vozom prepeljali krsti s trupli v Kamniško Bistrico kjer ju je blagoslovil stranski župnik Janez Langerholz, domačini pa so položili na voz veliko cvetja ter tako izkazali zadnjo čast ponesrečenca. Iz Bistrice so odpeljali krsti z avtofurgonom v Kamnik, kjer so na Glavnem tr-

Prijetno sveže —
lepo dišeče
po vsakem pranju

Vedno z
GAZELA
TERPENTINOVIM MILOM
Pere res belo!

gu položili zastopniki podružnice SPD na krsti lep vene.

Pogreb ponesrečenih akademikov bo na pokopališču Sv. Križa in sicer Mikšiča danes ob 13.30 z Vidovdanske ceste. Janše pa ob 17. izpred hiše žalosti na Jegličevi cesti 3.

V smrt, ker je bil odpuščjen

Sava, 24. julija.

Delavci, zaposleni pri planiranju dovoza na novi savski most, so zagledali na obrežju reke Save truplo neznanega moškega. O tem so obvestili litijsko orožniško postajo. Orožniška patrulja ni našla pri utopljenku nikakih dokumentov, nesrečnik je imel v žepu le nekaj listov vložne knjižnice pri Poštni hranilnici. Manjkal ji je sprednji del, kjer je zabeležen naslov lastnika, na nekaterih listih pa so bile vtisnjene številke hranilne knjižnice. Na obvestilo v časopisih, da so našli neznanega utopljenca, se ni oglasil nihče, zato so truplo pokopali na tukajšnjem pokopališču. Oblasti pa so iz previdnosti shranile vzorec najdenčeve obleke. Nato pa so povprašale direkcijo Poštne hranilnice v Beogradu, na čigavo ime je bila izstavljena hranilna knjižnica pri utopljenku najdenih števil.

Iz Beograda je prišlo obvestilo, da je bil lastnik navedene hranilne knjižnice Traven Mihail. Nadaljne poizvedbe so odkrile tragedijo, ki jo je doživel lastnik hranilne knjižnice.

Leta 1905 rojeni Mihail Traven je služboval zadnje čase pri pogranični četi, od koder pa je bil nedavno odpuščjen. Po odpustu bi moral še odsedeti 30 dnevno kazen, ki mu jo je prisodilo bivše poljevoje. To je moža tako potrla, da je sporočil svoji sestri, ki stanuje na domu v Luki pri Mongešu, da misli na samomor. Pod vtisom življenjskih neprihiti in ker ni imel nikakega izgleda na novo službeno mesto, je šel Mihail v smrt. Pri litijški orožniški se je zgledala sestra nesrečnega mladika, ki je po koščku obleke spoznala, da je nosil obleko njen brat. Po sliki, ki jo je pokazala sestra Jožefa orožnikom, pa so spoznali, da je to nesrečni utopljenec, ki so ga našli v Savi. Tako je bila zdaj po daljšem času ugotovljena identiteta in pojasnjen vzrok tragedije, mladega moža.

Iz Zagorja

— Poleg sreče — nesreča! Kakor smo že poročali, je pri nedeljski tomobilni Društva za varstvo otrok in Kola jugoslovanskih sester v Zagorju zadel glavni dobiček — motorno kolo ruder iz Hrastnika Karol Jazbinske. Naključje je hotelo, da zna voziti motorno kolo, zato se je takoj po tomobilu odpravil z njim čez hribe v Hrastnik. V sredo se je Jazbinske zopet pripeljal v motorjem po opravkih v Zagorje. Ker pa najhitreje se ni dovolj izvežban vozač in ne pozna zagorskih ovinkov, se je v diru zaletel s motorjem v obzidno ograjo spomenika padlih vojakov in v loku odletel na trda tla. Dobil je precejšnje poškodbe na glavi in tudi morebitno precej poškodovan. S pomočjo mimoidočih je motor za silo popravil in nadaljeval pot v Hrastnik. Sreča v nesreči je bila, da ni dobil težjih poškodb.

— Opozorilo kolesarjem. Po klancu iz Zagorja proti Sokolskemu domu kaj radi drve kolesarji. Večinoma ne upoštevajo cestnih predpisov in ne uporabljajo varnostnih signalov. Zato se je na tem kraju zgodilo že mnogo nesreč, ker je na tej cesti vedno mnogo otrok, ki se ne znajo umikati brezvestnim dirkačem. Prosimo varnostne oblasti, da posvečajo kolesarjem potrebno pozornost.

— Iz rudnika TPD. Po vpokojitvi ravnatelja trboveljskega rudnika je prevzel ravnateljstvo rudnika v Trbovljah ravnatelj ing. Vitold Biskubski, ki še tudi nadalje vodi zagorski rudnik. Poše v Trbovljah je prevzel 20. t. m. — Z istim dnem je napredoval v obratovodjo ing. Jože Mastnak, ki mu je poverjen kotredžički rov. Čestitamo!

PODEŽELSKI REDAR

— Z menoj morate na občinski urad, — pravi podeželski redar avtomobilista.

— Zakaj pa?

— Pozabili sem tam očala, a brez njih ne morem prebiti vaše legitimacije.

Skrbimo za naš Korotan

Naša nesrečna politična razdvojenost je mnogo škodovala tudi koroškimi Slovencem

Guštanj v juliju.

Kdor je imel priliko primerjati naravne lepote naše Meziške doline z ostalim delom slovenske Koroške, mora priznati, da naravne lepote osvobodjenega dela slovenske Koroške prav nič ne zaostajajo za lepoto slovenske Koroške, ki smo jo z nesrečnim plebiscitom izgubili. Hribi in doline so v tem lepem kotičku slovenske zemlje deležni vsestranske pozornosti in podpore tako na gospodarskem kakor socialnem in kulturnem polju. Saj smo videli pred vojno, koliko pozornost so Nemci posvečali tem krajem. Na šolo v Meziški dolini, ki so jo smatrali za eno najvažnejših postojank na poti svojega prodiranja proti slovenskemu jugu, so nastavljal svoje najzagrizennejše učitelje-germanizatorje, najzvestejše pobornike nemškega »Schulvereina« in »Stidmarke«. Leto za letom so prirejali nemški »Sängervereine« v Prevaljah, Guštanju in drugod svoje nastope, da bi si s pesmijo pridobili srca naših ljudi, ki pa so ostali neomajni in trdni vse dotlej, dokler ni prišla narodna svoboda.

Toda v časih pred vojno, ko so bile narodne borbe na slovenskem Koroškem najhujše, naš narod ni bil razcepjen, zato pa je tudi lažje odbijal vse napade narodnega sovražnika. Danes je stvar mnogo težja. Nesrečna naša politična razdvojenost je tudi našemu ljudstvu v slovenskem Korotanu mnogo škodovala. Tam, kjer bi bila danes koncentracija narodovih sil najpotrebnejša, tam vlada nesloga in zavist. V vitalnejših gospodarskih interesih, kjer bi bil složen nastop naroda za doseg vseobšernih koristi nujno potreben, se mnenja kri-

žajo in zato ni čuda, če bedni naš narod tudi v tem lepem delu naše slovenske zemlje čedalje bolj gospodarsko in socialno peša in zapada v dolgove.

Koroški zvonovi ob Zili

Koliko lepega in koristnega bi se dalo napraviti iz te lepe doline. Maršalja bi se dalo z smotrenim in premišljenim delom ustvariti, kar bi prineslo prebivalstvu koristi. Predvsem bi se lahko mogočno dvignil tujski promet, saj lahko skoraj vsak kraj v Meziški dolini imenujemo letovišče sprito nepopisnih naravnih lepote te divne pokrajine. Lahko mirno rečemo, da se da Meziška dolina zlahka primerjati z lepota naše Gorenjske, če je na naravnih krasotah še ne prekaša. Gorenjska ima sicer Bled in Bohinj, toda naša slovenska Koro-

Danes ob 16., 19.15 in 21.15 uri, jutri v nedeljo ob 16., 17., 19. in 21. uri (v službu lepega vremena odpade predstava ob 18. uri)

Po krivici osumljen

V glavni vlogi
Käthe Nagy
Najnovejši Foxov zvočni tehnik!

Danes je premiera tega velikega, v stilu

"BENGALI"

izdelanega filma, ki je žel trijumfa na Dunaju pod naslovom »KSUR«, v Parizu pod »LA ROUTE IMPERIALE«.

KINO UNION, tel. 22-21

DNEVNE VESTI

— Novi podpredsednik apelacijskega sodišča v Ljubljani. Dosedanji podpredsednik apelacijskega sodišča v Ljubljani g. dr. Alojzij Gradnik je premeščen v Split, kot podpredsednik apelacijskega sodišča na njegovo mesto je pa imenovan g. dr. Lavoslav Mastnak.

— Hmeljska komisija za dravsko banovino. Na predlog hmeljskih organizacij in Tigarovske zbornice je imenovana za dobo štirih let 16 članov broječa kmečka komisija za dravsko banovino in sicer iz vrst strokovnjakov hmeljarski komisar v Celju ing. Janko Dolinar, iz vrst trgovcev Josip Vovk, in Josip Aubrecht iz Zaleca, Mako Cukala iz St. Jurja ob Taboru, Josip Tiršek iz Polzele, Stanko Oset ob Sv. Petra v Savinjski dolini in Anton Ulaga iz Celja. Iz vrst proizvodnikov pa posestnik iz Sv. Pankrca Ljudevit Kuder, posestnik iz Glinj Jeronim Marine, posestnik iz Petrovč Stanko Jelovek, posestnik iz Arje vasi ing. Ivan Ježovnik, posestnik iz Redice ob Paki Martin Steblovnik, posestnik iz Laz Blaž Kralj, posestnik iz Marenberga Josip Langeršek, posestnik z Mule Fritz Schober in posestnik iz Drešnje vasi Franc Goršek.

— Iz odvetniške službe. V imenik advokatov s sedežem v Mariboru je bil vpisan g. Gojmir Jelenc. Iz imenika advokatov je bil izbrisan odvetnik v Ljubljani g. dr. Adolf Korček, ki je postal žrtev letalske nesreče. Za začasnega prevzemnika njegove pisarne je imenovan odvetnik v Ljubljani g. dr. Drago Marušič.

KINO SLOGA, tel. 27-30

Danes ob 16., 19.15 in 21.15 uri, jutri ob 15., 17., 19. in 21. uri (v službu lepega vremena odpade predstava ob 15. uri)

Olimpijski zvon vabi...

Dosedanje olimpijce in kako se pripravljajo Berlin na letošnji mednarodno športno prireditev.

Poleg tega v premieri
KEN MAYNARD
v pustolovski veličnati senzacionalnosti

Čast zapada

PRVIO V LJUBLJANI!

— Zavod za pospeševanje obrta Zbornice TOI v Ljubljani priredi v dne 28. do 31. julija t. l. tečaj za rokodelske pomočnike, ki se nameravajo podvržati mojstrskemu izpitu. Predavanja se bodo vršila v pritlični dvorani Zbornice TOI v Ljubljani, Beethovnova ulica št. 10 vsak dan od 18. do 20 ure. Predaval bo zborniški tajnik dr. Josip Pretnar o predmetih, ki pridejo v poštev za teoretični del mojstrskega izpita ter se zahtevajo splošno od vsakega kandidata brez ozira na stroko. Udeleženci naj se zglasijo v ponedeljek 27. t. m. ob pol 18 uri v predavalnici. Prijemlje naj s seboj zvezek in svinčnik, da si morejo dobiti zametke. Tečaj je brezplačen.

Kurja očesa, trdo kožo in zarasle nohte vam odstranimo brez bolečin, ter strokovnjaksko zmazamo noge v naši pedikuri. Obiščite nas, prepričate se!

Nega nog Din 10.

Ljubljana, Šelenburgova 7.

— Ne ovirajte naših gostov. Iz obmejnih letovišarskih krajev na Gorenjskem prihajajo pritožbe, da letovišarji ne morejo posesti nekaterih lepih razglednih točk oziroma prireditelj izletov v okolico, čeprav bi to zelo radi storili. Delajo se jim namreč ovire, ki bi po našem mnenju prav lahko odpadle. Prejčnja leta teh ovir ni bilo, zdaj so pa naenkrat nastale in jasno je, da našemu tujkemu prometu ne morejo koristiti. Zveza za tujaki promet v Sloveniji se je že obrnila na pristojno mesto s prošnjo, naj bi bili letovišarji v teh krajih tudi v bodoče deležni vse obziranosti in uvidenosti.

— Iz Šibenice lista. »Šibenik list« kr. banke uprave dravske banovine št. 60 z dne 25. t. m. objavlja uredbu o postavitvi naprav za kovanje kovnega denarja in drugih kovin, podobnih kovanemu denarju, uredbu o državnem posredovanju z nakupi pšenice v gospodarskem letu 1936-37, odločbo o specializiranju zdravnikov za nalezljive bolezni, dopolnitev člena 2. navodil za izvrševanje zakona o opojnih drogah, odločbo o uvedbi odprtih dopisnic državne izjave s slikami za notranji in mednarodni promet, izpremembo poštne tarife za inozemstvo, objavo 7 telefonskem prometu nove proge v Avstrijo ter izprememba takene enote in nove proge v Avstrijo in Italijo, razglas o razpisu volitev občinskega odbora za občino Križevci, ki bodo 30. avgusta, razglas o imenovanju hmeljske komisije za dravsko banovino in objave banke uprave o pobiranju občinskih davčnin.

— Raspisana služba banovinskega čestarja. Banaka uprava dravske banovine raspisuje na osnovi paragrafa 81 zakona o banki upravi v območju sreekega cestnega odbora v Gornjem gradu službeno mesto banovinskega čestarja, in sicer na banovinski cesti II. reda št. 202. Radmirje-Solčava za odsek od km 14.000 do km 21.000. Lastnoročno pisane in s kolikom za 5 Din bolkovane prošnje, opremljene s pravilnimi in zadostno kolikovanimi prilogi, ki vložijo najkasneje do 31. avgusta pri sreekem cestnem odboru v Gornjem gradu.

— Jugoslovanski turista, najnovejša julijeka in avgustova številka je izšla. Kakor vse dosedanje, se tudi ta številka odlikuje po krasnih fotografijah reprodukcijah, ki bi bile v čast marsikateri svetovni reviji. Tudi članki ne zaostajajo. Uvodoma je dr. Mišić podal kratek pregled zgodovine Pahorja od ilirske dobe do časa, ko je Pohorje postalo zdravilišče. Zanimiv je Antievec prispevek o narodnih plesih na otoku Krku. Vladimir Regally opisuje Turpoljske polje, ki mu sledi Faziničev opis znamenite Moreške na Korčuli. Urednik Regally je prispeval dva nadaljnja članka o lepotaš Kamnika in o novi cesti med Ljubljano in Sušakom. Pevalek razglablja vprašanje, zakaj prihaja v naša letovišča razmeroma malo Angležev. Vsebinsko zaključujejo službene vesti gostilniškega združenja ter razne tujkoprometne zanimivosti.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo večina jasno in toplo vreme. Včeraj je deževalo v Beogradu, Sarajevu in Splitu. Najvišja temperatura je znašala v Splitu 30, v Sarajevu 29, v Ljubljani 26,4, v Zagrebu 26, v Mariboru in Beogradu 25, v Skoplju 24. Davi je kazal barometer v Ljubljani 762,7, temperatura je znašala 15,4.

— Več podjetnosti bi morali pokazati naši letoviški kraji, ki imajo sicer vse pogoje za uspešen razvoj, le domačini so v mnogih primerih še precej nerodni, da si ne znajo pomagati. Tako pri nas navzlic vsemu prizadevanju Zveze za tujski promet v Sloveniji ne moremo organizirati prave informativne in poročevalske službe, da bi bila naša leto. višja in zdravilišča tesno povezana s svojo tujkoprometno centralo ter preko nje in naših listov z vsjo javnostjo, kar je velikega pomena za uspeh tujškega prometa. Drugod po svetu je ta organizacija že davno v vseh podrobnostih in z najboljšimi sadovi končana, pri nas bo pa treba še mnogo dela, predno bomo dosegli tudi to. V Putnikovih biljetarnicah se dan za dnem oglašajo stranke, ki povprašujejo po praznih obeh v naših letoviših in zdraviliših, prihajajo pa tudi pisemna vprašanja, na katera Putnik žal ne more odgovoriti, ker ni na potrebnih podatkih. Na svoje prošnje in okrožnice pa kaj pogosto niti odgovora ne dobi. Tako si skujejo letoviški kraji sami največ. Treba se bo poboljšati in preorientirati.

— Otroka vrgla v bazen. Kata Brčić iz V. log v Dalmaciji je prihajala v Zadar, kjer je imela ljubavno razmerje z nekim Italijanom. V domači vasi niso vedeli, da je noseča. Ko je porodila, je vrgla otročka v morje. Orožniki so pa kmalu zvedeli za njen zločin in jo aretirali.

— Namestene ubil delodajalec. Ker ga je odpustil iz službe, Na drugem mestu poročamo, kako je šel nekdo v smrt, ker je bil odpuščen iz službe. V Podravski Slatini je pa 24-letni mesarski pomočnik Gjuro Seffer ubil svojega gospodarja Gjuro Torba. Sinoviča, ki ga je odpustil iz službe. Fant je zelo trmast in gospodar je imel večkrat nepravilne z njim. Nadlegoval je tudi gospodarstvo hčerko in zato ga je gospodar odpustil. Včeraj se je moral Seffer zagovarjati pred ojskimi sodiščem in je bil obtožen na 20 let robije.

— Zaradi 15 Din ubil človeka. V vasi Sela pri Sisku so imeli v eredo žeganje. Pilo se je in plesalo. V krmi sta sedela tudi brata Ivo in Stevo Vugler s svojim očetom Iva. nom Kaumom. Pili so, dokler Kaumu ni zmajalo denarja, potem si je pa od Ivana Vuglerja izposodil 15 Din. Za janištvu mu je dal vžigalnik. Pozno ponoči so kolovarili domov in Vuglerjeva ota spremila oceda do doma, da bi jima vrnil 15 Din. Fant pa ni imel denarja in je ponudil Vuglerju novo suknjo, da bi mu vrnil vžigalnik. Vugler pa s tem ni bil zadovoljen in tako se je končno vnel med njimi prepir. Vugler je pograbil nož in obdelal Kauma z njim tako, da ni nobenega upanja, da bi ostal živ.

— Težka prometna nesreča. Včeraj popoldne ob 15.30 se je pripetila v Mahitnem pri Karlovcu hud nesreča. V Karlovcu huda nesreča. V Karlovcu je bil sejem, skupina kmetov se je s sejma vračala domov v Bevožje selo. Bilu tovarne Titanie so se z vozom peljali čez železniški progo. Kmetom se je mudilo in čeprav so opazili vlak, ki je prihajal iz Karlova in vozil proti Ljubljani, se niso ustavili. Vlak je zadel v voz. Vsi kmetje so bili poškodovani. Z avtomobilom tovarne Titanie so jih prepeljali v bolnico. Tomo Salas je v bolnici kmalu umrl, Martin Stepišec se bori s smrtjo, drugi trije kmetje in neka ametica so hudo poškodovani, vendar do bržkone krevali, če ne nastopijo komplikacije. Ugotovilo se je, da je bil voznik Kaban, ki je tudi poškodovan, trezen. Zanesel se je na konja, da bosta sprijela voz preko proge, preden bo vlak prišel do ceste.

Iz Ljubljane

— Iz Akcija za razširitev ljubljanske bolnice. Akcijski odbor živahno deluje ne. prestando ter nima počinca. Svoji je bila na univerzi plenarna seja. Na nji so sklenili, da odpolijejo na pristojna mesta spomenico, podpisano po vseh strokovnih organizacijah, z zahtevo, da ministrstvo na delno sklene zgraditev kompletne ljubljanske bolnice in da ministrski svet votira v prihodnji državni proračun primerno vso to za pripravljene dela (izdelavo načrtov). Najbolj delaven je propagandni odsek, ki je priredil tri velika javna zborovanja v Kranju, na Jesenicah in v Ptuj, pripravila pa tri, ki bodo v Mariboru, Novem mestu in Krškem. Svoji je bil tudi sprejet predlog tega odseka, da Akcija preide v začetku avgusta propagandni teden za zidanje ljubljanske bolnice; so delovalo bi naj časopisje, poskušali bi se radia za predavanje in odlični javni

delavci naj bi v časopisni anketi, kakor za univerzitetno knjižnico, zastavili besedo za novo ljubljansko bolnico. Akcija namerava tudi nabirati podpise med ljudstvom, da dokaze z njimi, da je zahteva po zgraditvi nove, moderne bolnice res živa ter da izhaja iz ljudstva.

— Iz Nove ulice, nove vile. Čeprav ne moremo govoriti o novih ulicah, ki bi se doslej ne imele imena, vendar nastaja za Kolesarjevo, ob Hribarjevem parku nov, čeprav majhen, del mesta; že od zime dovažajo tja zemljo iz Ljubljane ter so nasuili velik del nabrčja ob Gradaščici in še podaljška dveh drugih ulic. Lepega pota in Langusove ulice. Nove ceste se niso definitivno urejene, vendar se kaže ugoden vpliv ureditve v tem, da zidajo ob podaljšnem Lepm potu dve vili. Delati so začeli šele nedavno. Zdalj tudi ne bo več ovir za zgraditev mostu ob Kopališki ulici. Opornika za ta most so zbetonirali že pred leti, ko so regulirali Gradaščico in betonirali most na koncu Groharjeve ulice. Mislamo na ovire tehničnega značaja, a upoštevati je treba finančne ovire, zato je težko napovedati, kdaj bo do zbetoniranja potreben most.

KINO IDEAL

PRVIO V LJUBLJANI!

Robert Montgomery, Maureen O'Sullivan v filmu

Tri mesece v raju

Mojstrsko delo slovitega režiserja W. S. van DYKE.

Danes ob 16., 19. in 21.15 uri, jutri, v nedeljo, ob 15., 17., 19. in 21.15 uri.

— Autotzletci: 3. — 7. avg. na Dunaj, 3. — 11. avg. v Berlin, 7. — 9. avg. na Grossglockner, 22. — 26. avg. na vsa jezera Salzkammerguta. Prijave: Izletniška pisarna Okorn, Ljubljana, hotel Slon, tel. 26.45.

— Iz Visoka starost stanovke ljubljanskega Gradu. Med članovale ljubljanskega Gradu je tudi ena najstarejših ljubljank g. Ana Perjaltjeva, ki bo praznovala jutri god v visoki starosti 89 let. Leta 1891, je praznovala s svojim zdaj že pokojnim možem biserno poroko. Napredni prebivalci Gradu, katerim se pridružujemo tudi mi, ji žele od vsega srca, da bi ostala zdrava in zadovoljna do skrajnih meja človeškega življenja.

— Iz Z Abrahamom se je srečal te dni znani mesarski mojster g. Adolf Zabjak s Poljanske ceste. Prijatelji — menda nekoliko hudomušni — mu žele, da bi mu prihodnja desetletja lajšala življenje zbrana družina, mi mu pa želimo še mnogo srečnih let.

— Izletniki na Dolenjsko opozarjamo, da vozi ob nedeljah iz Ljubljane poleg izletniškega ob 5.25 tudi redni jutranji vlak ob 7.24 do Novega mesta in Kočevja, zvečer se pa vrača ob 20.39. V cerkvi pri Sv. Duhu nad Višnjo goro (Polzevo) bo jutri ob 10. služba božja.

— Izlet avtokluba v Logarsko dolino. Jutri priredi ljubljanska sekcija Avtokluba izlet v Logarsko dolino, kjer bodo avtomobilisti ob enem proslavili svojega patrona sv. Krištofa. Umljivo je, da vladajo med avtomobilisti in motociklisti veliko zanimanje za ta izlet, ki je združen s tradicionalno proslavo zaščitnika avtomobilistov in se vrši v enem najlepših predelov naše domovine. Izletniki se pripeljejo po poljubnih cestah v Logarsko dolino, kjer bo opravilo posvetitve ob 11. uri pri novi kapelici v Logarski dolini. Za prijetno družabno razpoloženje je vsestransko poskrbljeno. Iz prijaznosti bo sodeloval pri slavnosti naš znan ljubljanski slovenski kvintet. Pričakuje se znatne udeležbe, zlasti Celjanov in Savinjanov. K proslavi so vabljeni vsi avtomobilisti in motociklisti člani in nečlani. Ker je vožnja v Logarsko dolino enosterna, se obveščajo izletniki, da je mogoče voziti dopoldne od Solčave proti Logarski dolini le v času od 6.30 do 7.30, od 8.30 do 9.30 ter od 10.30 do 11.30.

— Iz Sklep šolskega leta in stenografsko tekmovalstvo na privatni trgovski šoli »Kristofov učni zavod v Ljubljani, Domobranska cesta 15. Pretekli ponedeljek dne 13. t. m. je ravnateljstvo zavoda priredilo v šolskih prostorih ob sklepu šolskega leta javno stenografsko tekmo, ki jo je vodila g. Ivanka profesor Robidova. K tekmovalstvu so bili pripuščeni oni dijaki-inje, ki so imeli v stenografski letno oceno odlično ali vsaj prav dobro. Tema diktirala se je bil Ivan Tavcar: Med gorami. Diktiralo se je pet minut z brzino 200 zlogov v minuti. — Hitro in perfektno delo mladih stenografov-inj je vse prisotne presenetilo. Ta javna prireditev kaže nadvse razveseljen napredek na polju slovenske stenografije, za kar gre vse priznanje gospej Ivanki prof. Robidovi, ki doseže v enem šolskem letu tako popolne uspehe. Izmed tekmovalcev so bile po redu najbolje: gdč. Pogelšek Zora iz Ljubljane, gdč. Ovar Marija iz Ribnice, gdč. Petrič Nada iz Trnovca pri Ilirski Bistrici (Italija), gdč. Luštrek Marica iz Ljubljane, gdč. Deleja Marta iz Gorenjske-Smartno ob Paki. Prvim trem najboljšim stenografinjam je ravnatelj iskreno čestil in jih obdaril s spominskimi književnimi darili. — Redni dnevi enoletni trgovski tečaj je v letošnjem šolskem letu obiskovalo 119 dijakov-inj. K zaključnim izpitom, ki so se vršili pred izpraševalno komisijo sklopi 14 dni se je javilo 115 kandidatov-inj. Izdelalo je 101 učenec-nk, 14 pa jih je bilo odklonjenih na jesenski rok. Najboljši uspeh je dosegel g. Zuntar Anton iz Redice ob Savinji, ki je dobil v vseh predmetih oceno odlično. — Zaključni izpiti so pokazali nadvse razveseljen rezultat. Zavod je letos zaključil svoje 33. let. leto na slovesen način s so. mašo in prelopm v arec sejočim govorom ravnatelj Josipa Kristofa. Na predvečer šolskega sklepa so dijaki-inje priredili slovesni večer, na katerem je nastopil šolski pevski zbor. Takoj ob sklepu leta ima še nad eno tretjino dijakov-inj zagotovljene službe in so nekateri iste že nastopili. Informacije za prihodnje šol. leto daje ravnateljstvo pisмено in ustmeno vsak dan od 20. t. m. dalje.

— Iz Umrl se v Ljubljani ob 18. do 24. junija 1936. Matanovič Avgusta, 83 let, šolska voditeljica v pok. Asman Andrej, 62let, katehet, Kerčič Marija, 34 let, uradna poštna hran., dr. Zalelet Simon, 32 let, zdravnik, Celje. Oblak Radko, 4 leta, sja zasebnice, Plachota Franc, 87 let, zasebnik, Povhe Marija, roj. Šikovec, 56 let, snabžilica v dramskem gledališču, Korban Marija, roj. Schifferling, 53 let, žena stavca, Rojc Regina, 62 let, zasebnica, Mali. novsky Marija, 82 let, zasebnica. V ljubljanski bolnici umrl grad Franc, 65 let, posestnik, Sv. Jakob obč. Dol pri Ljubljani. Zupanc Mihael, 52 let, kajzar. Vrh, Lampret Jož, 45 let, zasebnik, Dobrova pri Ljubljani, Merlak Martin, 33 let, zasebnik, Golnik, Bricej Viktor, 17 let, kovač, Ježica, Podgornik Ivan, 55 let, zasebnik, uradnik, Bukovec Ana, 22 let, zasebnica, Kranjc Alojzij, 43 let, posestnik, Leskovec pri Ptuj, Sušnik Alojzij, 48 let, vlakovodja, Klobčar Franc, 37 let, paznik mest. doh. urada, Orehek Marija, roj. Krivic, 57 let, žena delavca v pok., Gačnik Rozalija, roj. Skufca, 40 let, žena tovarniškega delavca, Renko Viktor, 3 leta, sin posestnika, Jablanske laze, obč. Smartno pri Litiji, Stošič Marko, 25 let, dninar, Vižmarje.

— Iz šenjakobski sejmom. V fari Sv. Jakoba v Ljubljani se pripravljajo danes na žegnanje ki bo združeno s tradicionalnim šenjakobskim sejmom. Dobrodušne gospodinjice imajo danes s pripravljanjem in peko dobrot dela čez glavo in vabijo nanje vse, ki spoštuje patrona šenjakobске fare. Posebno pa se mislijo šenjakobčani jutri postaviti s koncertom vojaške godbe, ki bo ob 17 dalje na senčnem vrtu pri Marencetu na Dolenjski cesti. Jutri in v ponedeljek bo enako prijetno tudi pri Sv. Jakobu ob Savi, kamor radi pohite ljubljanci, na vse priznane dobrote.

— Iz Olimpijski film v kinu Slogi. Vse športnike in tiske, ki namravajo v prihodnjih dneh potovati v Berlin, da si ogledajo letošnji olimpijado opozarjamo na prekrasni film »Olimpijski zvon vabi« v kinu Slogi. Ta film daje gledalcu lep — nazoren pregled dosedanjih olimpijad ter mu predločuje vse ogromne priprave Ber-

lina in celotne Nemčije za letošnji veliko mednarodno športno prireditev v Berlinu. Film bo le kratko dobo na sporedu, valed česar pripravljamo, da si ga občinstvo danes in jutri ogleda v kinu Slogi.

— Iz Promenadni koncert. Tujsko-prometni svet za Ljubljano priredi drevi ob 20. na predvečer šenjakobskega žegnanja promenadni koncert na šenjakobskem trgu. Koncert izvajajo moški zbor šenjakobskega pev. skega društva pod vodstvom zborovodje g. Danila Cerarja in godba Nar. žel. društva Sloge pod vodstvom kapelnika g. Heriberta Svella. Sporedi bodo na razpolago.

— Iz Bolniška blagajna ljubljanskih mestnih namestencev sklicuje za torek 4. avgusta ob 18 uri v dvorano mestnega poglavarstva izredni občni zbor, na katerem se bo razpravljalo in sklepalo o uravnoteženju blagajniških financ.

— Iz Sečani in prijatelji. Ne zabite, da se vrši jutri na Anino 26. t. m. v senčnem gozdu blizu Tomačevega pri Savi v bližini gostilne Gorjančeve celodnevni pik-nik. Prekrpljeno bo z vsem. Topla hrana, pižave vseh vrst in vse zelo poceni in dobro. Za zabavo po kopanje, kroglanje, kvartanje itd. Pridite vsi na ta polletni oddih dopoldne. Odhod iz Ljubljane med 8. in 9. uro. Voo zabavo bo spremljala harmonika. Torej nič pomislekov — pridite! Prired. odsek.

— Iz Pevski zbor Glasbene Matice ljubljanske. Jutri zbiralnice pred glavnim kolodvorom ob 6. uri zjutraj. Odhod v Borovnico z nedeljskimi vozovnicami.

— Iz Otvoritev poštne hiše doma na Rakitni. Higieniski zavod v Ljubljani javlja vsem prijavitelcem za avtobusno vožnjo 26. t. m., da bo vozil avtobus izpred neboštne. ka ob 7. uri zjutraj in ne kakor je bilo prvotno javljeno ob 8. uri.

— Iz Kolonija dečkov KJS iz Kraljevice se bo vrnila v Ljubljano v petek dne 31. t. m. ob 13.31. Starši so vabljeni, da pridejo pravčasno po svoje otroke. Kolonija dekle odpuštuje iz Ljubljane v torek 4. avgusta ob 17.30.

— Iz Svarilo pred nakupom v torek popoldne. Ukrepane zlate obratne verižice z zlatim križcem z rubini in zlato podolgovato bro. šo z granatnimi kamni.

— Iz Vabimo na žegnanje k Sv. Jakobu ob Savi, avto vozi izpred Mestnega doma ob 2. 3. 47, nazaj poljubno, v ponedeljek ob 3. 5. in 1/27, uraj nazaj poljubno.

— S. K. Svoboda. I. mostvo, ki gostuje v Hrastniku, se mora zbrati na glavnem kolodvoru točno ob 13.15. Opremo je dvigniti v klubovi garderobi med 10. in 11. uro.

Dobrote in skrbi na živilskem trgu

Konec meseca se bliža, a vendar je bil trg danes izredno dobro založen

Ljubljana, 25. julija. Vse kaže, da se naši meščani ob sobotah vračajo s počitnic, ker mesto nena. vadno oživi, kar se pozna zlasti na živil. skem trgu. Proti vsemu pričakovanju je bil trg danes izredno dobro založen, čeprav se bliža konec meseca. To vsekakor ni brez pomena ter predvsem dokazuje, da so ljudje veliki optimisti tudi ob koncu meseca in najbrž tudi, da se meščani ob sobotah zalagajo na našem trgu z dobrotami za počitniško življenje med tednom. In v resnici prihajajo ob sobotah na trg ljudje, ki jih sicer ne vidimo. Ne glede na datun se nekatere gospodinjice zalagajo tako skrbno z živilji, kakor da se pripravljajo na potovanje okrog sveta. Živila odvažajo in odnašajo s trga tudi z dokaj ne. navadnimi transportnimi sredstvi. Ob sobotah cekarji odrečujejo svojo službo, ker so preplavljeni. Zato nekatere gospodinjice odvažajo živila z otroškimi vozički. Nekatere pa prihajajo tudi z velikimi koveci na trgu.

Danes so morale številne prodajalke zavzeti zopet tudi prehode in prevoze na trgu, ker je že ob 11. primanjkovalo prostora. Nekatere kmetice so morale razložiti živila tudi po tleh in tržni organi so imeli zaradi tega še posebne skrbi s higijeno. Zgodilo se je n. pr., da je konj temeljito poskopril cesto tik ob razloženih živilih in tržni stražnik je moral molva tla brisati s slamo. Sicer je pa treba priznati, da je trg zdaj mnogo bolj higieničen, odkar so tla katalinirana. Ne smete se bati, da meščani za vsako malenkost izgube tek, zato bi lahko brez predsodkov govorili o higijenskih nedostatkih na trgu. Tega pa nam zdaj niti ni treba.

Ce bi že ne bilo treba opisovati življenja na živilskem trgu zaradi živil sarpih, bi ga bilo treba zaradi optimizma, ki se te polasti med gospodinjami optimistične linije. Končno ima življenje vsaj ta smisel, da se meščani ob nedeljah poštno okrepčajo. Skozi drugo prizmo pa vrvenja na našem živilskem trgu niti ni treba gledati: vse skrbi prevzemajo itak skrbne gospodinjice, moške se pa »odkupijo«. Vse je tako enostavno: mož poseže v žep, žena se pa založi na trgu z vsemi dobrotami, ki si jih poželj srce. Pa recite, da so na svetu še kakšni problemi!

Da bo optimizem še večji, naj naglasimo, da je na trgu vse skoraj zastoj. Gospodinjice sicer tega nečelo priznati, česar jim na niti ne smejo zameriti njihovi finančni ministri. Zato se pogosto jezijo, če listi poročajo o cenah na trgu, kajti v njih je vedno vse cenejšje kakor na trgu. Vendar nam smete verjeti, da zdaj spet. na gospodinja lahko dobi dve kg novega krompirja za 1.75 Din. Krompir se je letos naglo zelo pocenil. Kmetje tožijo, da ga trgovine kupujejo že zdaj krompir na delbo po 45 par kg. To je res nekaj izrednega, saj tako poceni ni bil prejčnja leta ni jeseni. Kmetje prodajajo že zdaj krompir tudi na delbo na Sv. Petra nasipu. Danes ga je bilo na prodaj nekaj vozov. Ponujali so ga po dinarju kg, torej nič ceneje kakor na trgu na drobno.

Zelo dobra letina je tudi za kumare, čeprav letos se ni bilo prave meščanske sezone kistih kumaric. Danes so prodajali kumarice za vlaganje po 5 Din naprej 100 komadov. Gospodinjice se že skrbno zalagajo s tem blagoslovom za kisle dni. V splošnem je težko govoriti o cenah na zelenjadem trgu, ker živila prodajajo po različnih cenah, na komade, merice in na težo. Cene pri komadih niso nikdar stalne saj skoraj vsaka prodajalka prodaja po posebni presoji. Točno določene so pa cene stročjemu fižolu, ki je po 2

do 3 Din kg, grahu, ki je po 2 Din v stročju in po 3 Din pol litra luščen, čebuli, ki se je pocenila že na 2 Din, paradizniku, ki ga je izredno mnogo in ga prodajajo po 2 do 3 Din kg itd.

Čedalje večji je naval na sadni trg, kamor dovažajo sadje domačini, a vendar še prevladuje uvoženo blago. Nedvomno bo uvožene sadje med vso sezono več kakor domačega, ker je pač v južnih krajih še cenejše kakor pri nas, da lahko konkurira našemu. Precej je pa tudi že domačih jabolk, ki jih prodajajo od 2 do 4 Din kg na kmečkem sadnem trgu. Večina hrusk je uvoženih in jih prodajajo po 4 Din kg. Izvrstnega blaga še ni mnogo. Vedno je še mnogo marelic in čedalje več je breskev. Grozdje je od zadnjega tržnega dne ni pocenilo (8 Din kg). Ker je letošnje polje precej deževno, je trg vedno založen tudi z jurčki, ki so jih danes prodajali po 3 do 4 Din merico. Precej je bilo tudi borovnic po nespremenjeni ceni, 1.50 Din liter.

Ce verjamete ali ne, so se gospodinjice tudi danes zelo gnetle ob piščancih. Glede cen na perutinskiem trgu pa moramo soglasati z gospodinjami na vsej štiti, čeprav se gospodinjice kljub vsemu zalagajo s perutino. Piščanci so pri nas v resnici luksuzna poslastica, ker so povprečno po 14 Din komad. V drugih mestih na jugu lahko kupiš 3 piščance za to ceno. Prav tako so precej draga tudi jajca že delj časa, in sicer par po 1.75 Din ali 15 do 17 komadov 10 Din. Gospodinjice, ki tožijo nad dragino na našem živilskem trgu, pa moramo potolažiti s tem, da je Ljubljana letovišarsko mesto, nakar smo lahko ponosni.

Praznik avtotaksijev

Ljubljana, 25. julija. Združenje ljubljanskih avtotaksijev je priredilo danes na dan Sv. Krištofa, ki je patron avtomobilistov, lepo proslavo, združeno s cerkveno svečanostjo v cerkvi pri Sv. Krištofu. Pred 9. se so odpravili avtotaksiji z vseh postajališč z Aleksandrovo ceste, izpred kolodvora, bolnice, magistrata, Kazine in Uniona pod vodstvom predsednika združenja g. Karla Jeršina po Tvrčevi cesti do cerkve, nakar se je vršila ob 9. maša, počen je pa imel župnik past. ter Zakrajšek lep negovor. Po opraviu v cerkvi je župnik Zakrajšek blagoslovil skupno nad 70 avtomobilov, nakar je bila slavnost zaključena.

Združenje avtotaksijev je proslavilo danes s to svečanostjo obecnim tudi 25-let. nico, odkar se je 11. julija leta 1911, pojavil na ljubljanskih ulicah prvi avtotaksi. Takrat se je pojavil med dolgo vrsto fija. karških voz pred hotelom »Slon«, za tiste čase tako rekoč kar čudna pošast, prvi avtomobil, s katerim je kasneje lastnik g. Pavle Stele prevažal po mestu tuje in domačine. Za ljubljanske izvoške je pocenila pojava prvega avtotaksija bridko usodo. Sicer se niso dali zlahka ugnati, vendar so se pričele njihove

Kramljanje z g. dr. Regalijem

Ljubljana, 25. julija.

Gospod R! Da ne bova slepomiselnosti, se otepaš s štirimi, ugotovila naprej istovetnost najinih oseb. Vi ste Josip Regali odvetnik — svoje dni morda Regali, — jaz pa sem Franc Skodiar s privedkom Coro in to ime s privedkom sem nosil tudi svoje dni. Sem novinar, član JNU in delam v uredništvu »Jutra«. Bržkone ste nekoli-ko naglušni, da ste žuli Čiro, ko ste spr-ševali po meni. Ker pa vam je sodilo v koncept, ste radi, in še kako radi zajahali znanega konjčka, da bi me spravili ob kredit, češ: glejte ga, posrbi se je! Odkrili ste Ameriko, ko ste ugotovili, da v slo-venški priliki ni imena Čiro. Odkrili bi bi-li še nov svet Regalijo, ako bi pokazali jav-nosti, kakšna je slovenska pratika. Blazni-kova, Družinska, Vodnikova itd. so namre-ko rimsko-katoliške pratike. V njih res ne bo imena Čiro, zato pa so tam Vilbald, Udali-rik, Fulgencij, Kleofa, Bonaventura in le-gion drugih, o katerih je pokojni Cankar dejal da so »kakor bi človeka zmerjali«.

V pogledu imena Čiro in vseh onih ostro-umnih zaključkov, ki za vas iz tega sledi, ako bi srbsko ime nosil Slovenec, ste se močno zamerili. Pa vam tega ne zamerim, vsak ima svoj poklic, vi imate pač takega. Kdor je nahoden, kratkoviden in naglušni, ne more imeti drugačnega. Kar se tiče ne-pristojnosti ekomike, ki se ji po lastnem priznanju vedno od srca smeje, vas blag-rujem: veselo mora biti pri vas doma, saj imate gotovo kako ogledalo pri hiši. Zato tudi skrbite za zabavo slovenski javnosti z listom, ki ga izdajate: saj je ta ljubki ted-nik zrcalo vaše in vaših sodolavev nepro-stovoljne komike. Da nisem fotograf, mi je bilo že poročeno žal. Poklic, s katerim bi me radi omaleževali in osramotili (saj zato ste ga deli v narekovanj) pa le dokazuje, da ste že v letih, da ste močno zaverovani v vašo misijo, tako zelo, da je šlo poslednjih 90 let mimo vas, kakor bi mignil. Niste opazili, da se je ta čas fotografija zelo raz-vila, da je postala znanost, ki jo poudarja na prav tako visokih solah, na kakršni ste se vi naučili vašega jusa. Se več: vam se može z doktorskimi naslovi, ki so vedo o paragrafih vrgli med staro šaro in se lotili fotografije v prepričanju, da z njo člove-štvu kaj več koristijo. Vi, gospod Regali, se boste seveda tudi odslej držali razdelit-ve poklicev in stanov v kaste ter opredeli-li fotografije v poslednji regal, da se le ne bi kdo njih spoznal vedeti o umetnosti kaj več kakor vi, ki vendar poznate vse para-grafe! Dovolj značilno za vašo socialne na-zore in tudi sicer, ko ste blagovolili raz-glabljanje o umetnosti pridržati izključno vašemu poklicu!

S tem ste odpravili one osebne note, ki ste se jih dotaknili v svojem odgovoru na zabavno kritiko. Mislim, da se to pot ne boste mogli spotikati nad tonom in nad pomankljivo vzgojo, nad katero se pri mlajših tako radi pritožujejo starejši zapo-klariji. Za moj slog priznam: arhaičen in in-šematističen ne. Le style c'est l'homme.

Glede na one strani moje in vaše kritike, ki se tiče slikarstva in umetnosti sploh, sem tera mnenja:

Nisem hotel slikarjev bratov Vidmarjev »zdelati« kot umetnikov, ker umetnika ni-sta! Zato o umetnosti njune razstave ni-sem pisal, temveč le nabelno o razstavlje-nih slikah. Kljub temu je moje poročilo o razstavi povedalo več, kakor pa vaše, — ko ste namesto o razstavi pisali družbene ve-sti in podobno, pa se to netočno. Pomem-bno se vam je zdelo hvala, da je »Slovenski list« lani previkar razstavljal v Zagrebu. Jaz vam povem na uho: z velikim »deba-klom«.

Ne hojte se, da sem svoje mnenje o vaši odlični nevednosti v pogledu slikarstva kaj sramenili. Stej ko prej sem prepričan, da o slikarski umetnosti niste in ne boste ni-kdar nič razumeli. Kako bi sicer mogli za-blevati, naj se umetnost ponizha širokim ljudskim množicam, da bo tako po predme-tu izvirnejša in tuju zanimivejša, to se pravi: zgleduje naj se na končnicah kranj-skih panjev, na steklenih podobah, bridkih martrah itd. Vse to je bilo poročeno iz či-ste slovenske duhovnosti, je ustvaril slo-venški človek iz globlin svoje duše. Pri-znam tudi, da imajo taka dela časih tudi nekaj duhovne vsebine in verujem hkratu, da je za nje slovenski človek zajemal čim globlje iz svoje duše. Na splošno vsi pogo-ji, ki jih zahtevate za pravo umetnost. Kljub

temu te končnice, steklene slike, bridke martrale ali tudi podobno z umetnostjo ni-majo nobenega opravka. Zakaj?

Vi, gospod Regali, ste naivnega in zmot-nega mnenja, da si je iz slike slovenska duhovnost, če slika prikazuje kosca, kopa-ča, žanjico, orača, vaško cerkev in tako. Ali vam res ni še nikdar nihče povedal, da je vsebina pri vsaki umetnosti postranskega pomena. Gre le za to, kako je stvar pojmo-vana in prikazana. Nago človeško telo je v upodabljanju umetnostnih največja na-loga. Povejte mi, prosim, kako bi vi spo-znali na pr. od desetih naslikanih nagcev onega s slovensko duhovnostjo. Analogno vašim nazorom bi moral biti najslabše na-sli kani, tisti, ki bi bil najbolj idiotsko skro-tovičen, kretenski in tako izpačen, da ne bi več sličil podob, po kateri mislite, da ste bili ustvarjeni.

Kako spoznavate na pr. slovensko du-hovnost v delih bratov Subicev, Ažbete, Ve-sela itd., ki so živeli v tujini, imeli tam ime in ugled. Preprosto, znali so kaj! Vi seveda postavljate vse na glavo, trdite, da sta bila Prešeren in Cankar najgloblja Slovenca, ker sta bila največja umetnika. Vsi vemo, da je bilo prav narobe! Z vašo zahtevo, da drugačna resnična umetnost pri nas sploh biti ne more, razen tiste, ki jo je slovenski človek zajel iz globlin svoje duše, boste iz-hajali le pri vašem omizju. O njenih trajnih vrednotah pa bo sodil čas in svet, začasno pa tisti, ki o stvareh kaj več razumejo ko vi. Zame je jasno, da ustvarja umetnik in-stinktivno, brez predsodkov, da mu lehbe pred očmi stvari v prostoru, ki ga skuša slikarstvo upodobiti na ploskvi. Zato mu ni treba niti za čas razmišljati, če zajema do-voľ globoko iz svoje duše, če je slika že dovolj slovenska, po svojem bistvu ali pa morda pod hrastovo drevje naslikati par klinčkov in v ozadju gotoske katedrale po-staviti »toplase«.

Z vašo duhovnostjo, gospod Regali, ni-mate sreče. Če je duhovnost kakorkoli-že edino merilo umetnosti, kako vendar, da umetnostni zgodovinarji časih iz velike umetnine ne morejo razbrati, jeli bil mo-ster Italijan Nemeč, Holandec ali Nizozemec. Kakšne duhovnosti so na pr. podobe Greca, ki je delal n Španskem. Segantini-ja, ki je slikal v Avstriji. Gysisa, ki je si-likal v Nemčiji. Munkacsija v Parizu ali sto drugih zgledov vseh panog umetnosti. Gospod Regali, dajte si vendar dopovedati, da je slika hvarstvi prikaz določenega pro-stora na ploskvi in ni pri tem barva kaj drugovrstnejša, temveč poglavitnega po-mena. Nekateri slikanje kaj preradi zame-njuje s koloriranjem: to so faiki, diletantje, to ste vi, ki bi radi plakaterje napravili za umetnike.

Res imate mnogo poguma, ko s tako ne-vednostjo pišete o slikarstvu. »Pri obeh prevladujejo belkastostivi (lezmisli) toni, po-

sebnost pa v slikah Draga, Nande ima več zelenkasti, rdečkasti in modrih barv in senc (genialno dognanje!) so pa njegove si-ke bolj trde kot bratove«.

1. Barve so učinku svetlobe, luči. Ko ne bi bili pozabljeni, bi se še iz srednje šole zapomnili: belo ni barva, ni enota temveč vsota vseh barv. Slikar ne pozna belkasto-sivih in takih tonov, pozna le barve po nj-hovi moči in razmerjih.

2. Nobena prednost slike ni, če prevladu-jejo zelene, rdeče in modre barve. Tako imenovane štimuje v rdečem, vijoličnem itd. so le slikarski triki, ki imajo opravka s kičem, z umetnostjo pa prav nič. Za pra-vega slikarja rdeča ni rdeča barva, temveč skupina barv, v kateri rdeča prevladuje. Z eno samo barvo ni mogoče doseči drugega učinka kot plesarskega.

3. Umetnost ni le duhovnost (kakor bi vi radi), ali le rokodelstvo zase, temveč zdru-žitve obojega. Pogosto podcenjevanje teh-ničnega posebno iz literarnih krogov ni v ničemer utemeljeno. Tudi literarni dila-tant je vreden soditi le po površni vsebini. Hodler pravi: »Čim več sredstev za izra-žanje, tem bolje uspe umetniško dognan si-karski prikaz«. Prav zato more najneznat-nejši motiv z umetniško upodabljalno moč-jo postati umetnina in prav tako mora tudi največja misel od nedostajanja in neobvla-danju upodabljalnih sredstev izzvati le mu-čen učinek. Le skupnost hotenja in znan-je v duševnem in ročnem delu napravi pravo umetnino.

Gospod Regali, rad bi tudi vedel, kdo vas je tako nalogal, da je pri kolektivnih raz-stavah enega ali dveh umetnikov, ko je eno delo drugemu kolikor toliko podobno po tehniki, arrangement posebno težak. Prav nasprotno je res! Tu so domine, ki jih mo-rete predstavljati kakor hočete brez skrbí, da bi druga drugo tolkle, v razstavah z več udeleženci pa je razobešanje slik sila te-žavno, ker je nevarnost na pr. sliko, ki je umetnina in učinkuje s svojo umetnostjo in ubranostjo tonov, kričavo diletantsko delo v bližini popolnoma zažubi. Bilo je vsekdar tako: vse veliko je mirno, dostoj-nstveno in ponižno, bahatstvo in kričavost sta znak nemoči, neznanja in spekulant-stva.

Uh, je vroče! Pa tudi nimam več volje, da bi vas poučeval o stvareh, ki jih nikdar ne boste razumeli. Prosim vas le, da tudi ta moj »izliv« dobesedno ponatisnete v »Sloveniji«, da ostane ovekovnega za pri-hodnost (v naših listih za to ni pogojev!) kot »znamenje časa«. Tako bo vaš list iz-dolozilja prešel v zanimivost, postal bo ugleden in koristen od teh dobrot boste imeli vi, slovenska umetnost in —

(Ta članek je bil napisan že pred dobrih 14 dnevi, pa smo ga morali zaradi pomanjkanja — — — — — od-ložiti. Op. ured.)

Esperanto ima bodočnost

Vprašanje bližnje bodočnosti je samo, kdaj bo izpodrinil vse druge jezike

Ljubljana, 25. julija.

Vsi, ki hočejo narode odtegniti vplivu esperanta in njegove ideje, so si edini v po-udarjanju, da kot umetni jezik esperanto ni ma bodočnosti in — drugi, katerim osebni interesi so z njim ogroženi — da je espe-ranto škodljiv narodni zavesti. Kolikor je zadnja trditve samo skrb gotovih krogov za njih osebne interese z individualnega stališča umetna, pa je prva trditve, da kot umetni jezik nima bodočnosti nezmiselnost. Poglejmo, zakaj.

Ze od nekdanj je človestvo — trpeče pod prokletstvom »Babilona«, šlo za tem, da se najde možnost razumevanja med pripadniki različnih jezikovnih skupin, da se torej eden izmed jezikov internacionalizira. Pri tem so se posamezna predstavništva vsake jezikovne skupine ljubosumno branila tu-je jezikovne nadvlade in potiskala svoj je-zikovni sestav v osredje, pozabljajoč — poleg otekočenja tozadevnega sporazuma popolnoma na dejstvo, da sedanji jeziki zahtevajo za dobro obvladovanje mnogo pre-več časa. Kakšne težave za srednje nadar-jenega človeka pomeni francoski jezik s svojo slovnico, bo znano mnogim našim dijakom. Izvzeta nista niti nemški in —

tem manj — angleški jezik s svojo mno-žico besed in sinonimov.

Enako je z latinskimi in staro-grškimi je-zikom, ki bi tudi prišla v poštev. Edino to prednost bi imela poslednja dva, da ju ne moremo smatrati za lastnino kakega iz-med sedanjih narodov; torej bi za ljubo-sumnost tu ne bilo povič. Zato pa je tem večja težava z njuno slovnico, in je nezmi-selno pričakovati, da se bodo široki sloji pridobitništva današnjih dni vrgli na uče-nje jezika — v današnjem tempu tehnike in napredka sicer tako potrebnega, — ki stavlja prevelike zahteve na učenca. Ne smemo pozabiti dejstva, da prav isti tem-po tehnike in napredka zahteva tudi dru-ga študija neprimerno več, nego ga je zahteval pred desetletji.

Zahteva po mednarodnem običju pa je vedno glasnejša. Ne sme se postaviti ob stran dejstva, da se enostransko jezikov-no izobrazilo intelektualce lahko zopet sa-mo enostransko sporazumeva (nemški govo-roči z Nemcem itd) in da je danes kozmo-polit zelo redka prikazen. Največkrat le nadarjen poedinec, ki se uči jezikov iz ve-selja do jezikov samih.

In ta gordijski vozle je presekana na ta-hišo.

Tedaj se po čudnih potih usode vme-ša v pretep hiromantika. Morda je sli-šala ravnanje na stopnicah in prišla pogledat, kaj je. Toda tovariš Jaščikov se je zakadil proti nji in jo hotel za točno prorokovanje vreči v pomije.

Skratka, vse se je zgodilo po pro-rokovanju. Celotno dama je bila poško-dovana. Seveda, če vse to dobro premislate, ni bilo na tem prorokovanju nič po-sebnega. Pretepi so bili pri tovarišu Jaščikovu kaj pogosti. Ne samo za praznike, temveč tudi ob delavnikih je morala taista hiromantika čisto hititi po policijo.

Tako torej lavorike naše hiromantke pod takimi pogoji nekoliko obledeva-jo.

Čeprav — kakor se pač vzame, če bi ne bilo prorokovanja, morda bi se ne bilo nič zgodilo.

Tovariš Jaščikov je sam dejal:

— Gostje so bili dobri, niti kure bi se ne bili dotaknili. In jedli so tudi malo. In jaz bi se niti s pratom ne bil dotaknil takih dobrih gostov. Toda spomnil sem se prorokovanja, pa sem udaril.

Vendar je torej na svetu še nekaj skrivnostnega. No, kje neki se vzame v človeku tak dar — preiskovati glo-bine prirode in prorokovati bodočnosti?

ko enostaven in lahek način kakor si le moremo želeli, prav z »umetnim« medna-rodnim jezikom. Za študij tega je potrebno malo časa, ker je konstrukcija jezika eno-stavna, a možnost izražanja večja kot celo pri latinskem jeziku. Primeri, da učenec po treh mesecih učenja govori esperanto gladko, niso redki in le od nadarjenosti po-sameznika je odvisno, če naj učenje traja delj časa.

Dejstvo, da je mednarodna trgovina spre-jeła esperanto v vrsto drugih mednarodnih občil, govori dovolj jasno v njegov prilog. Kdaj pa bo izpodrinil vse druge jezike ter

savladal sam, pa je le še vprašanje bližnje bodočnosti.

Esperanto ima torej bodočnost. O jeziku samem kot »umetnem« jeziku ter o espe-ranto kot škodljivem narodni zavesti pa pripodnjiti.

— Esperantsko društvo »Zelena zvezda« v Ljubljani, hotel Metropol radi volje daje pismena pojasnila o vodenju tečajev za krožke v posameznih krajih, brezplačno, ustmeno pa vsak petek od 20. ure v dru-štvenem lokalu v hotelu »Metropol«.

Proti brezobzirnim vozačem

motornih vozil bodo nastopale odslej oblasti strožje in prav je tako

Ljubljana, 25. julija.

Iz vrst občinstva prihajajo čedalje po-gostejše utemeljene pritožbe proti slabi organizaciji našega cestnega prometa, zlasti prometa z motornimi vozili, avto-mobili, motocikli in pa v nemali meri tudi navadnimi kolesi. Spritno pritožb je jela postajati pazljivejša tudi policija, saj ji je bilo samo v dveh dneh javljenih nad deset karambolov na glavnih in stranskih ulicah, ki so nastali ne po nesrečnem na-ključju, kar bi bilo končno oprostiteljno, toda nastali so povsem zaradi preobest-nosti vozačev. Zaletavali so se avtomobi-li in motociklisti, zaletavali drug ob drugega kolesarji, žrtve pa so bili ponižni pešci, ki se divjajočim vozilom niso mogli sproti umikati s poti. Poleg pešcev posta-jejo žrtve nekaterih vozačev z motor-nimi vozili tudi razni objekti. Taki vozači so v zadnjem času podirali stolpce, se zaletavali v vogale hiš, podirali otroške vozičke, telegrafске, telefonske in elektri-čne droge, ter lomili železniške zatvornice.

Neki avtomobilist se je pri Brezovici ustavljal z vozilom šele onkraj proge, ko je preje z avtomobilom zlomil obe zatvor-nice čez železniški prelaz. Če bi ne bilo pri-či in če bi ne imela vozila dobrega po-lomljenega, bi vinjena družba, ki je slu-čajno odnesla zdravo kožo, prav gotovo mirne duše vozila dalje, kakor, da se ni nič zgodilo in bi nastalo škodo plačala železniška uprava sama ali bi pa celo osumili kmetu, da so zatvornice polomili.

Zagoneten napad

Koševje, 25. julija.

V pretekli noči je bil k sosedu v Gorenji vasi pri Ribnici klican kolar g. Mlakar, da bi mu pomagal pri kravi, ki se je telila. Od doma je odšel okrog polnoči ter se je že ob 1. zopet vračal domov.

Domov se pa ni vrnil, ker je bil med pot-je na zagoneten način napaden. Zjutraj okrog 5. so ga našli ob poti nezvestnega. Čudno je pri tem, da je Mlakar stal neza-vesten ob plotu držeč se ga tako krčevito, da vzlic nezvesti ni padel. S težavo so mu razklenili roke, da so ga odpeljali domov. Mlakar ima prebito lobanjo ter je njegova poškodba smrtno nevarna. Ni se pa še to-liko zavedel, da bi mogel povedati, kaj se mu je pripetilo. Mož je na dobrem glasu ter ni nikak pretepač, zato je tem bolj ču-dno, zakaj je bil napaden. Ker mu napada-lec ni nič vzel bi bil tako roparski napad izključen. Morda ga je kdo udaril iz ma-ševalnosti ali ga je pa s kom drugim za-menjal, ker kaže rana, da je bila prizadeja-na s trdim predmetom, najbrž s palico. Če se zave bo morda povedal, kaj se mu je pripetilo. Tako bi olajšal preiskavo, ki so jo uvedli orožniki.

K pospeševanju tujskega prometa

Ljubljana, 25. julija.

Na Gorenjskem je zdaj polno letovištar-jev, predvsem Hrvatov in Srbov iz južne-ših krajev. Kako to, da se ne poskrbi, da bi v poletnih mesecih vsaj postta funkci-onirala boljše? Tako dobre kraji na skrajni meji pošto samo enkrat na dan in sicer ob enajstih dopoldne. Pismo, odano v Ljublja-ni na pošto ob osmih zjutraj ali ob osmih zvečer, pride v Rateče šele drugi dan ob enajstih. Morda je malo boljše v Kranjski gori? Prosimo pojasnila.

Dubrovcani prosijo že več let, da bi do-bili boljše zvezo z inozemstvom. Tja pri-de po več sto tujcev na dan, med njimi seveda tudi bogati Američani in Angličji, ki bi radi dobili telefonske zveze z Anglijo ali Ameriko. Dasiravno so taki razgovori za naše razmere silno dragi, — tudi do 100.000 Din, — se ni še nihče pobrigal za to. Zgodilo se je, da je bogat Američan plačal za pogovor menda 200.000 Din ali to je bilo mogoče le tako, da je že dva dni prej prošil za zvezo in se je nekako kom-biniralo, da je bila zveza upostavljena. Toda vsakdo nima toliko časa in taki tujci tudi ne bodo v Dubrovniku čakali dva dni samo na zvezo. Listi so sporočili vest, da se bo zgradilo novo pošto poslopje tudi v Dubrovniku. Morda dobi to važno tujsko mesto tudi enkrat zaželeno telefonsko zve-zo z oddaljenimi državami.

Letovišče na Gorenjskem. Gost vpraša: Imate morda kavo? — Črna kava bi bila, nimamo pa več mleka, kar nimamo pri hiši dečka, da bi ga poslali ponj. Ostala pijača slaba, itd. S tem se ne privabi tujcev. Ure-diti bi bilo treba tudi vprašanje napitnine. V Bosni, Dalmaciji in vprši v Zagrebu je posluga uračunata. Tako je tudi v drugih državah. Neki plačilni natak je pa tu po-tožil, da je imel poln vrst gostov, torej do-voľ letanja. Nadejal se je lepe napitnine, pa ni dobil niti dinarja. Gostje so pač bili iz države, kjer se napitnina ne daje, ker

je že vračunana in seveda mislijo, da je vse to že započeno v cenah. Če se pa napit-nina že računa, naj bo pa to primerno označeno, da gostje ne bodo v dvomih. Si-cer bi pa bilo potrebno, da to vprašanje uredi gostilničarska zadruga in sicer v svo-jem lastnem interesu. Nekateri kraji so tudi nesolidni, kar ima za posledico, da dru-go leto gostje izostanejo.

Otrok padel z okna

Na stavbah, kjer imamo precej obljudeo predilniško kolonijo, so se igrali otroci. Med njimi je bilo tudi 4-letno dekletce Ivanka, hčerka predilničarja Ivana Lozarja. Deklece se je povzpelo med igro k linici, pa ji je spodrsilo in je padla več metrov globoko. Z vso silo je udarila na betonsko ploščo ter nepremično obležala. Hudo prestrašeni do-mači so jo skušali obuditi k zavesti, pa se jim je posrečilo šele, ko je nudil ponesre-čenki prvo pomoč predilniški zdravnik dr. Orel.

Stanje male ponesrečenke pa se je stalno slabšalo, včeraj je ležala brezumno in tudi hrane ni mogla več sprejemati. Zato je ob-upani oče odnesel hčerko na vlak in je odpeljal v ljubljansko bolnišnico. Vse soču-stvuje s težko prizadeto družino.

Litija, 25. julija

Radioprogram

Nedelja, 26. julija

8: Same poskočne, same okrogle (Magistrov kvartet). — 9:45: Cas, poročila, spored. — 8: Roussel: Sulta (plošče). Preljudi-Saraban-de-Gigue (Veliki simfonični orkester). — 9:15: Prenos cerkvene glasbe iz trnovske cerkve. — 9:45: Verski govor (p. dr. Roman Tominec). — 10: Koncert tamburaškega društva »Koloc iz Trbovelj. — 11:15: Prome-nadni koncert godbe 40. p. p. Triglavskega. (Prenos z oktogona na palači Kreditne ban-ke). — 12: Cas, vreme, spored, obvestila. — 12:20: Prenos koncerta godbe 40. p. p. Triglavskega. — 13: Plošče po željah naroč-nikov. Od 14. do 17. ure je oddaja prekinje-na. — 17: Kmetijska ura: O prijateljih in sovražnikih v našem vrtnarstvu (g. Štrokelj Jovip, nadzornik šolskih vrstov v p.). — 17:20: Lahkih nog naokrog — stari in novi plesi (plošče). — 18: Dobrohot. Pravljena zvoč-na igra. Napisal Ernest Adamič. — 19: Cas, vreme, poročila, spored, obvestila. — 19:30: Nac. ura. — 19:50: Plošče. — 20: Solistični koncert. Sodelujejo: g. prof. Pavel Sivie (klavir), gdč. Vanda Zihneri (petje), g. prof. Marjan Lipovšek (spremljava). — 21:20: Podoknice (na ploščah). — 22: Cas, vreme, poročila, spored. — 22:30: Posmi za ples (Micky-jazz). Konec ob 23. uri.

Ponedeljek, 27. julija
12: Fantazije znanih oper (plošče). — 12:45: Poročila, vreme. — 13: Cas, spored obvestila. 13:15: Valčki, (plošče). — 14: Vreme, bor-za. — 19: Cas, vreme, poročila, spored, ob-vestila. — 19:30: Nac. ura: Čučuk Stana (dr. S. Zagorčič) Bgd. — 19:50: Glaznov: Stenka Razin, simfonična slika (plošče). — 20:10: Kulturna kronika: arja Baškireva (g. dr. Nikola Preobraženski). — 20:30: Za zabavo in oddih. Večer lahke glasbe in vesa-lih pesmi. Sodelujejo: gg. Autunović in Har-šlag (duet kitar), g. Makso Reš (kupletji) in plošče. — 22: Cas, vreme, poročila, spored. — 22:20: Schubert: Simfonija v h-molu (ork. New Queens Hall dirig. Sir H. Wood). Ko-nee ob 23. uri.

Torek, 28. julija

12: Nekaj ekzotičnih skladb (plošče). — 12:45: Poročila, vreme. — 13: Cas, spored, obvesti-la. — 13:15: Harmoniko igra g. Stanko Av-gust. — 14: Vreme, borza. — 18:30: Nac. ura. — 19: Prenos iz Salzburga: Don Juan 20:40: Cas, vreme, poročila, spored, obvesti-la. — 22:15: Cas, vreme, poročila, spored

MIHAIL ZOŠCENKO:

Hiromantika

Čeprav je ta prigoda doka, malen-kostna, mi dovolite pripovedovati o nji.

Res je smešno, če hoče človek v sed-mem letu NEP-a govoriti o zagojnih zadevah in prorokovanjih. Vse to spa-da že davno v kraljevstvo bajk. To vemo. In nimamo namena prepirati se o tem.

Toda čitatelj naj se nikar ne ustra-ši. Tu se govori samo in izključno o hiromantiki in tako to pripovedova-nje ne more žaliti nobene, niti naj-bojektivnejše ideologije.

Zadeva je pa tale: hiromantika iz na-še hiše je čudovito točno napovedova-la usodo blaginjaku in članu vlade Jaščikovu.

Zgasil se je pri nji tovariš Jaščikov tik pred prazniki. Ni prišel k nji sa-mo za šalo, za zabavo. Saj stanuje z njo v istem nadstropju. Zakaj bi se pa ne zgasil pri nji, — je pomislil. Saj hiromantika ne bo vzela denarja od blaginjaka. Če ga pa vzame, ji bo po-zneje žal.

Tako se je torej zgasil pri nji. — Jaz sem dokaj kulturn človek, pravi, skoraj inteligent, mene je na-ravnost sram hoditi k hiromantkam. Toda, pravi, opravičilo je v tem, da je to brezplačno. Naj mi kaj pove. Vrag

me ne bo vzel zato.

In prišel je k hiromantki.

Le-ta ga je prišla za roko. Omila mu je seveda z dlani vsakršno delo no nesnago, kajti drugače se ne vidi nobena črta. In pravi mu:

— Roka ne kaže nič strašnega. Črt, pravi, je na nji mnogo. In jaz, pravi, čeprav sem hiromantka, sem od teh črt vsa zmešana in se ne morem spo-znati v njih. Dovolite, pravi, da vam namestu tega raje razložim karte, vele-spoštovani tovariš.

Razloži karte in pravi:

— Zares, božični prazniki so tu. K vam pride več kraljev in karo desetak. In pretep se vname pri vas, drug drugega začnete obdelavati — tepsti po gobcu. In morda bo nazadnje poš-kodovana še neka dama. Vse drugo je pa hvala bogu dobro. Nobene po-sebne psihologije vam ne prorokujem.

Zasmejal se je tem besedam tovariš Jaščikov, nič ji ni plačal, goski neumni, in odšel je domov.

Tedaj so pa prišli prazniki. Prišel je tovariš. In napočil je prvi dan. Pride k tovarišu Jaščikovu več kraljev in karo desetak. Jedo, pijo in začenjajo malo razgrajati. A ob devetih se je med njimi vnel pretep.

In tistega prvega dne se je zgodilo vse, kakor je bilo napovedano. In pre-tep se je prenesel na stopnice, pred

Rdeča armada — 12 milijonov mož

Najstrožja disciplina — Kaj vse mora znati sovjetski častnik

Lev Trocki, ki je organiziral iz tolpe rdeče garde regularno sovjetsko vojsko

Tudi za ljudi, ki so posetili Rusijo in videli tam ne samo to, kar jim kaže Intarist, je sovjetska armada vprašaj, — piše Alexejev v »Lidovih Novinah«. Zdi se namreč paradokso videti popolno razočaranje sedanega sistema v industriji in poljedelstvu ter domnevati za to dobro armado. In vendar to protislovje obstoja in je celo logično. Če živi zdaj Rusija v zatonu tega, kar nikoli ni bilo komunizem, toda kar se je komunizem imenovalo, se je armada od tega že davno ločila. Sovjetska armada je zdaj ena najnaprednejših armad kar se tiče tehnike, toda ena najkonservativnejših v pogledu notranje organizacije. Samo v stari pruski armadi ni bil recimo vojaški zdravnik častnik, kakor je to v novi sovjetski armadi.

Jedro tega ogromnega telesa so dalje služeči vojak, ki jih je večji odstotek, nego v katerikoli drugi armadi. To je razumljivo. Kmetijski sin, ki je doslej životalil, pride v armado in naenkrat ima ne samo dovolj jesti, temveč ima tudi vsak dan meso, vsak dan močnate jedi, uniformo iz najčistejšega volnenega blaga, lepo narejeno, živi naenkrat na mnogo višjem nivoju. Kaj čuda, če je prebrisan, nadarjen deček, da po odsluženem kadetskem roku prosi, naj mu dovolijo ostati pri vojakih. Tedaj je navadno že mlajši komandir ali podčastnik, kakor bi rekli mi, in ima upanje postati tudi častnik.

Se ko je vladala v Rusiji lakota, je imela armada dovolj jesti. Ona je bila vedno preskrbljena s hrano in obleko. V službi vlada tako stroga disciplina, da so se ji čudili celo nemški častniki, ker so bili med vojno vajeni v ruski armadi videti telo v stanju anarhije. Toda disciplina vlada samo v službi. Že med večeranjem obuje častnik z mostvom prijateljsko, treplja vojake po ramih, dobrodušno se jim smehlja, nikoli jih ne zmerja, nikoli ne kriči na nje. Najmanjši korak preko te meje, ena sama psovka bi ga veljala položaj, pa naj bo še tako visok, in potem bi ga najbrž odslavili z dokumenti, ki bi mu tudi v civilnem poklicu za dolgo onemogočili napredovanje. Pri večeranju se vojak pogovarja s svojimi instruktorji, zagovarja svoje drugačne nazore, obračaje se nanje za pojasnila, a med uro taktike lahko vidiš, kako zna razboriti vojak zagovarjati svoj načrt, boljše od častnikovega in kako si častnik zabeleži tak primer, da pri priliki predlaga vojaka za pohvalo v dnevnem povelju. Čim pa zadoni povelje, lahko vsak častnik stavi glavo, da ga bo vsak vojak ubogal brez najmanjšega oklevanja. Ne pokoriti se pomeni podpisati si smrtno obsodbo.

Večerja bodočih častnikov v vojni akademiji je zelo zanimivo že zato, ker so vojaški predmeti kot taki v manjšini. Akademiki prihajajo sem že dobro pripravljeni iz tečajev in zato jim tudi pravijo tečajniki (kursanti). Toda nekateri prihajajo tudi iz srednjih šol, pri čemer je najmanj prav dobri uspehi iz glavnih predmetov pogoj za sprejem v akademijo. Telesna vzgoja je v programu dobro zastopana in se vodi mo-

dermo: čim manj orodja, čim več lahke atletike. Razen tega so v programu gimnastika, boksanje in različni načini borbe. Jahanje in streljanje se poučujejo do popolne vitruoznosti. V jahanju visoka šola in vse bežne vragolije džigitovke. Akademiki so večinoma izborni strelci.

Enako bogat program ima pa akademija tudi v kulturnih predmetih. Če imajo zdaj v Rusiji šole, kjer se poučuje prava zgodovina in ne črta, ki ji pravijo zgodovina komunistične stranke, so to vojaške šole. Literatura se premeva tako, da bi človek mislil, da je v seminarju filozofske fakultete, če bi ne videl gojenec v uniformah. Pa jezik! Kdor hoče postati častnik, mora brezpogojno napraviti izpit iz enega tujih jezikov. Vsako napredovanje v višji čin zahteva izpit iz novega tujega jezika. Na vsakega častnika se lahko obrnete, če niste večši ruščine, s polnim zaupanjem v nemščini, angleščini in francoščini. Enega izmed teh jezikov je gotovo več.

Maršal Vorosilov

Strokovni vojaški predmeti se poučujejo še temeljiteje. Med uro taktike se zbira hodoči podčastniki okrog velike mize, kjer leži deska s plastično gмотo, iz katere napravi predavajoči častnik v hipu krajino: tu ravnino, tam hrib, kamor posadimo drevesčke in grmičke. V sredino ravnine zatakne steklo, ki predstavlja jezero. Za gozd postavi modele hangarjev in razpostavi modele letal. Na drugem pobočju postavi modele topov. Kovinaste rozete predstavljajo edince in naloga je gotova. Kako bi s tem oddelkom prodirali v takem položaju pod dnevno, da je sovražnik ponoči pretrgal zvezo z vašim poveljstvom in da vaš radijski aparat ne deluje? Radioncni poveljci vašemu oddelku strojniče, Kobleve povelji.

In bodoči častnik odgovarja, pri čemer se kažejo na plastičnem zemljevidu vsa njegova povelja. Takoj je imenovan poveljnik sovražnih čet in dobi nalogo odgovoriti na operacije, ki jih vidi pred seboj. In tako gre v vseh predmetih. Nič se ne poučuje za katedrom, vse se takoj prenaša v prakso. Bodoči poveljni častnik mora znati ne samo jahati, temveč tudi streljati s strelnico, voditi oddelke strojnič, znati mora streljati s topovi in poveljevati bateriji, šofirati avto in tank, streljati iz protiletalskega topa prav tako, kakor mora znati pilotirati letalo. Geslo šolanja častnikov je najprej vsestranost in šele potem specializacija.

Izven službe sta vojak in častnik zasebnika. V parku pestuje vojak v uniformi svojega otročiča, v kavarni vojak ne vstajajo in ne pozdravljajo vstopivšega častnika. Pripetilo se je v zadnjem času, da so začeli vojak v tramvaju ali na ulici pozdravljati častnika. Prostovoljno, sami, ker se jim je zdelo čudno ne pozdraviti znanega častnika. Ker pa drugi niso pozdravljali, je izšlo nazadnje povelje, naj zaenkrat do končne odločitve vojak izven službe častnikov ne pozdravlja.

Aktivna sovjetska vojska ima zdaj pod orožjem 1.300.000 mož. Poleg tega je pa tu še 700.000 mož notranjega komisarijata, bivših čet GPU. Približno polovica teh je na mejah, drugi pa opravljajo službo orožnikov in državne policije. Razen tega za stopa mesto policije milica tako, da presega število mož pod orožjem 2.000.000. Seve-

da sta vojak notranjega komisarijata in milici izvežbani za službo na bojnem polju tako, kakor aktivni vojak; za službo orožnikov in milicijev so pa izvežbani starejši delavci, pripravljeni zamenjati milico takoj, čete GPU pa po potrebi. Armada sama ima več pozivov, izmed katerih šteje prvi, ki čaka na mobilizacijsko povelje, 5.000.000 domobranec. Iz prve rezerve izpade domobranec po petih letih.

Je pa tu nekaj, kar mož prvega poziva še poveča. To so tako zvane delavske divizije. Mladenci, ki niso služili pri vojakih, ali se niso bili vpoklicani, odnosno tisti, ki imajo nabore že za seboj, se priglajajo v te delavske divizije, imajo vsak dan nekaj plačanih ur prosto in se vežbajo v orožju kakor pehota. Strokovnjaki sodijo, da te čete prav nič ne zaostajajo za redno pehoto. Delavske divizije štejejo blizu dva milijona mož. Na tri pozive lahko postavi Rusija z aktivno armado vred na bojišče 12.000.000 mož, ki so vsi izvežbani in stari ne nad 35 let. Izmed teh bo kakih 8.000.000 mož, ki se lahko primerjajo z aktivno armado.

Tu navedene številke so nekoliko višje od zadnjih uradnih podatkov maršala Tuhačevskega iz letošnje pomladi. Toda od takrat je bila sovjetska armada povečana tako, kakor je rasla vojna nevarnost. Razen tega si je vlada preskrbela poleg delavskih divizij še rezervni zbor, iz katerega bo lahko popolnjevala konjenico z izbornimi konjeniki in dobriimi strelci. To se je zgodilo s pritegnitvijo kozakov. Do letošnje pomladi kozakov, nekaj opore carskega režima, niso smeli sprejemati v armado. Zdaj so bili v te oblasti premeščeni konjeniški polki, ki dajejo kozakiškim dobrovoljskim zborom instruktorje. In ker preostaja tem instruktorjem specialno moderno vežbanje — vsi kozaki so izborni konjeniki in strelci, — se bo kmalu videl učinek tega vladnega odloka v zvišanju števila mož drugih vrst orožja, ko se bo konjenica izpopolnjevala iz kozakiških oblasti.

Roman na smrt obsojenega

Na magistratu v Glasgovu sta se poročila oni dan 64-letni Oskar Slater in njegova 31 let mlajša nevesta. Velika razlika v starosti bi pa ne bila vzbudila posebne pozornosti, saj je na svetu mnogo krepkih in žilavih prelepih mož, ki se v zakonskem življenju ne boje nobenega fanta. Slaterjeva poroka je vzbudila senzacijo s tem da se je mož poročil pod tujim imenom, kar so mu oblasti dovolile. Slater ima namreč za seboj romantično, burno življenje. Pred 20 leti je bil obtožen roparskega umora neke starke. Prišel je pred sodišče in obsodili so ga na smrt. V zadnjem trenutku mu je pa bila kazen izpremenjena v dosmrtno ječo.

Obtoženeц je za žive in mrtve trdil, da je nedolžen, toda indicije so bile tako močne, da je bila zahteva po obnovitvi procesa odločno odklonjena. Slater je preselil v ječi celih 18 let in sedel bi bil do smrti, da ni prišlo do naključja in pomoči njegovemu zagovorniku, ki je dokazal, da je obsojenec nedolžen. Proces je bil obnoven in Slater izpuščen. Od države je dobil nagrado v znesku okrog 3.000.000 Din in tako se je zdaj lahko oženil. Mož pravi, da mu bo domači zapor raj na zemlji.

Otok puščobe

Sredi ogromnega južnega Atlantika leži otoček, ki bo pač najbolj zapuščen kraj na svetu, kjer žive civilizirani ljudje. Otoček je oddaljen 2.063 milj od Kapstadta in 2873 milj od Montevidea. Imenuje se Tristan da Cunha. Na njem živi 160 ljudi, članov 30 rodin. Njihovi najbližji sosede žive na otoku Svete Helene, kjer je umrl Napoleon, oddaljenem okrog 1.500 milj. S tega otoka v Evropo poslano pismo je na poti dve leti. Odgovor iz Evrope pa pride v najboljšem primeru v petih letih.

Na tem pustem otoku ni nobene trgovine, davkov ljudem ni treba plačevati, nobenih pridobitev moderne tehnike ne poznajo, ne poznajo pa tudi nobenih političnih razprtij. Otočani žive od trga, kar jim daje zemlja in za svetovno krizo se prav nič ne zmenijo. Holandska vlada pošlje zdaj k otočku podmornico, da ugotovi, ali je ta zapuščen košček zemlje sploh še na svetu.

— Tvoja roka je mrzla kakor led. — je dejal. — Trudna si, spanec te osvabi in okrepji. Pojdi; takoj spat. Čim so se zapirali za Jakobom vrata, se je vrnila Terezija v svojo sobo, kjer je ostalo okno na ulico odprto. Videla je, kako hiti Jakob na bulvarje Dubouchage, v nasprotno smer, kakor bi moral kreniti v pristanišče.

S koliko drznostjo zna že lagati, je pomislila. Ne morem več prenašati tega, da bi živel v samih dvomih in strahu. Ljubša mi je čista resnica, ki mora priti čim prej na dan.

Svoj popotni plašč in klobuk je imela še na postelji. Brž ga je ogrnila, odprla previdno vrata, smuknila na ulico in odhitela za Jakobom.

XI. Čim je Terezija zavila za vogal ulice, se je v strahu ozrla po razsvetljenem delu ceste Dubouchage in zadržala je videč, kako je Jakob smuknil v izposojevalnico oblek. Še razsvetljeno skladišče izposojevalnice ni bilo daleč od Kolodvorske ulice. Videla je sicer samo temno postavo, toda v nji je takoj spoznala Jakoba in sklenila je počakati na hodniku, da se vrne.

Na drugi strani ulice med dvema platnami je stala v senci pročelja sosedne hiše klopica. Terezija je sedla na njo in ostala navidez mirna. Kot novina-

Razne in grozotne z Ilirije

Preki sod dela s polno paro — Predlog za zaščito naših deklet v gorah

Ljubljana, 25. julija.

Kakor potresi in revolucije, tako tudi vročina včasih do temeljev preoblikuje navade ljudi na zemlji. Nekaj takega se je zgodilo zadnje dni tudi v Ljubljani. Najpomembnejši dogodek med dogodki zadnjih dni, ki so bili že izraziti pasji dnevi, se zdi prestavitev prekosida iz ljubljanske kavarn v kopalnice Ilirijo. Cisto slučajno se mi je posrečilo zvedeti nekaj podrobnosti o tem pomembnem dogodku.

DAN ZA DNEM JUSTIFIKACIJE

V onem delu kopalnice, kjer se zbira in polega naš nadobudnejši dekliški naraščaj, me je presunil vzklík:

— Jezoš Marija, prekosid, dekleta pozor, pogledj jih tam na dilih.

Tam na dilih so bile res zbrane članice prekosida iz neke ljubljanske kavarne. Z nastopom pasjih dni so se preselile iz vročih kavarniških fotelej na razbeljene dila. O tisti z lorjonom sem zvedel, da je predsednica. Dekleta so pravila, da se justifikacije množe, kakor kuncel, dan za dnem padajo žrtve, ki so same mlade žrtve, ki padajo po promenadi, kadar ni pasjih dni, zdaj pa po betonu ko so napačili pasji dnevi. Redko kedaj je katera pomiloščenca. Smrtna kazen zadene na primer že tisto, ki se ji pripeti, da jo po promenadi spremljata dva različna kavalirja ob dveh različnih popoldnevih.

RESNI POMISLEKI SPRICO GENIJALNEGA PREDLOGA.

V tistem koncu, kjer se zbirajo že trdo preizkušeni možakarji, ki tvorijo takorekoč jedro intelektualne bele Ljubljane, je zadnjič padel genijalen predlog.

Padel je iz glave nesrečnega očeta med njimi. Sprožil ga je pa tega nesrečnega očeta pogled na nadobudne deklice, ki se fantovsko družijo z nadobudnimi mladenci tam na kopalšču.

Nesrečni oče si je olajšal dušo z izpovedjo o nesreči svoje gospodične hčerke. Na kratko povedano je zdaj gospodična hčerka v nekakšnem stanju, šla je v gore s svojim prijateljem, ki je sin očetovega prijatelja. Prenočila sta v koči, pa se je zgodila nesreča, zaradi katere je zdaj oče nesrečen. Vse bi bilo dobro, če bi tisti nesrečni, ki se mu je pripetila nesreča v gorah, hčerko vzel za ženo. Pa noče. Zaradi tega je prav za prav padel sledeči genijalni predlog iz ust nekega odličnega ljubljanskega advokata: Vsi, ki hodijo v gore, bi morali biti člani Planinskega društva, vsa dekleta dravske banovine bi pa morala biti zavarovana proti nesrečam v gorah, ki se pripete v kočah, lahko pa tudi pod skalco. Tako zavarovana, da bi bila mati z otrokom vred za vse svoje žive dni preskrbljena. Zavarovalnine ne bi morda plačalo Planinsko društvo, temveč v njem vključeni člani.

Resen pomislek sprico težkih časov in krize glede predloga je pa ta, da bi Planinsko društvo prišlo ob vse svoje člane, naše gore in kočje pa bi bile v vseh sezonah do zadnjega kotička natrpano polne in zasedene. Tujski promet bi se brez dvoma dvignil na zavirljivo višino. Ta resen pomislek ni padel meni v glavo, temveč ga je pogruntala ena izmed nadobudnih deklet na Iliriji, katero sem vprašal za strokovnjasko mnenje.

ALI JE VILFAN ZVEZDNIK?

Njega dni, ko smo se mi imeli počitnice, smo se tudi šli kopat, seboj pa nismo vzeli filmskih revij, temveč »Rinalda Rinaldinija«, »Ciganovo svetlo«, »Mrtvega gostača« ali »Zadnje dneve nesrečnega kralja«. Dandanes je drugače. Nadebuda dekleta bero in gledajo v kopalščih filmske revije. Filmske zvezdnice poznajo bolj temeljito, kakor smo mi poznali v takih letih Horaca, Virgila in Marka Avrelia. Zaradi tega se vam ne sme zleti neverjetna debata o problemu »Ali je Vilfan zvezdnik, ali ni?«, ki sem jo slišal oni dan v krogu naše nadobudne kopaljske mladine. Tri so bile za, tri pa proti, žreb bi moral odločiti, pa do žrebanja ni prišlo, ker si Vilfan na klopi ravno masiral meča, pa so dekleta odšla tja. Tako je ostalo to vprašanje odprto, kar je pač pešoba ali znamenje časa.

DOVTIPI O NORCIH

SO AKTUALNI IN V MODI.

V Parizu so bili spomlad v modri dovtipi o norcih, pri nas pa, ki smo svedci razveznihi Francozov in Pariza, so prišli šele zdaj v modo. Oni dan sem slišal take moderne dovtype.

Neki ljubljanski mecen, ki je navdušen za telesno kulturo, se je spomnil v pasjih dneh na norce. To ni nič nenavadnega, kaj moremo, če je sodobnost taka, da se človek večkrat na dan spomni na norce. Boj nenavaden je, da se to pripeti mecenu. No, pa je ta mecen poklonil norčini precejšnjo vsoto za zgraditev modernega bazena v norišnici. Meseč dni kasneje mu je ravnateljstvo telefoniralo, da si lahko ogleda bazen, ker je že dograjen. Mecen pride z avtom in stopi na vrt. Tam na koncu vrta opazi v daljavi bazen in norce, ki so skakali s treh desk v bazen, gnoča pa je bila tudi naokoli in so norci kar od tal v avtomortalih skakali noter. Gospod mecen je bil ves vznemirjen. Vesel sem, je dejal ravnatelju, da sem jim napravil tolikšno veselje! — Njih veselje bo pa še trokrat večje, gospod mecen, — je odgovoril ravnatelj, — ko bomo napolnili bazen z vodo.

O drugih najnovejših z Ilirije, ki bi jih Fridolin Zolna brez dvoma uvrstil med »Razne in grozotne«, pa drugič.

FIEL.

KAPITAN NA SVOJEM MESTU

Kapitan in višji inženjer velikega prekoceanskega parnika sta se dolgo prepirala o tem, koga bi lahko pogrešali, ne da bi s tem kaj trpela vožnja. Ker se nista mogla zediniti, sta sklenila za en dan zamenjati svoja mesta. Višji inženjer je odšel na kapitanski mostiček, kapitan pa v strojni oddelek.

Toda čez pihlo uro se je kapitan ves umazan in npehan vrnil na krov ter zaklical inženjerju: Takoj morate k strojem. Ladje ne morem spraviti niti za korak naprej.

— To sem si tudi mislil. — je odgovoril inženjer. — kajti zavozili smo na skale.

VOLTAIRE IN NJEGOVA KRITIKA

Mlad pisatelj je čital slavnomu Voltaireu svoj gledališki komad. — Povejte mi, mojster, je dejal, — kaj sodite o njem?

— Prijatelj, mu je odgovoril Voltaire, — kaj takega lahko napišete, ko boste slavni, dotlej pa morate pisati samo dobre stvari.

André Theuriot:

46

Nevarna lepota

Roman

Po Lechautrovem odhodu se je popoldne mučno vleklo. Kristina je pletla volnen šal, stara gospa je dremala. Terezija se je pa zatopila v svoje misli. In čeprav sta ji bila dala Jakobov hlad in Lechautrovo pripovedovanje dovolj povoda za resne dvome, so prišli še trenutki, ko je podila od sebe misel na nezvestobo in smatrala za izključeno, da bi mogla biti njena sreča tako hitro uničena.

Ne, je pomislila, tako podle nezvestobe ni zmožen. Upala je še vedno, da se bo srečala z ljubečim Jakobovim pogledom in da mu vidine njegova ljubezen dobro misel priznati svoj greh in prositi jo odpustitja. Toda Jakob je ostal zbežan in molčeč. Čim bolj se je bližala noč, tem nestrpnejši je postajal in tem težje je prikrival svojo nestrpnost. In ko so sedli k obedu, je jedel zelo malo, bil je tako razburjen, da mu jed ni teknila. Jezilo ga je, da prinaša služkinja jedi tako počasi na mizo. Očital ji je, da streže prepočasi, kakor med svečano

gostijo, vmes je pa skrivaj pogledoval na uro.

Tereziji ni ušla nobena njegova kretanja. Videla je dobro, kako nervozen in razburjen je. Srce ji je krvavelo in njene muke so bile tem huše, čim bolj se je premagovala, da bi jih prikrila.

Ko so pa prišle na mizo zakuske, Jakob ni mogel več premagovati svoje nestrpnosti. Slišal je, kako je odbila stenska ura osem in ves nervozen je računal, da se bo zamudil še malo v izposojevalnici oblek... Današnji obed nima ne konca ne kraja, je pomislil jezno. Na vprašanje dam je odgovarjal kratko, boječ se, da bi jim daljši odgovor ne dal pobude za dolgovzen pogovor, kar bi ga še zadržalo v jedilnici. Slednjič je hitro vstal in poljubil svojo mater.

— Lahko noč, mati, barona in njegovih gostov ne smem pustiti čakati, ve ste pa potrebne počitka. — Tudi Terezija je vstala in ga spremila s svečo do predsobe.

— Ali se vrneš pozno? — je vprašala ko sta bila pri vratih.

— Ne... vsaj upam, da ne. Točno ti pa tudi ne morem povedati, kdaj se vrnem. Če gre človek v družbo, ni gospodar svoje volje. Na svidenje Terezija!

Prijel jo je za roko in ji jo v naglici stisnil.

dobro videti, kaj se godi na nabrežju. V samoti in tišini tega vrta so se prelivali odmevi vrvenja iz ulice Sv. Frančiška Pavlanskega. Prepevanje mask, pomešano z godbo, se je razlegalo daleč naokrog. Malo bližje, pri Angelskem mostu, se je slišalo melanholično pluskanje morskih valov. Ura je odbila devet, na mostu se je naenkrat začel peket konjskih kopit in skozi vse košatih dreves je opazila Terezija na nabrežju belo kočijo. Obenem je videla Jakoba, kako je hitel čez ulico k skrivnostni kočiji.

Na belem sedežu se je dvignila napol bela dama in mu pomahala z roko. V domino preoblečeni lakaj je odprl vrata kočiji, ki je brž sedel k elegantni dami. Potem se je lakaj zavil na kozla in kočija je krenila v ulico Sv. Frančiška Pavlanskega. Terezija se je vsa skrušena sesedla na klopico med drevmi.

Ali je to mogoče? Po petnajstih mesecih zakonskega življenja? Bila je varana, zamen se je doslej upirala strašni sumu, sama se je prepričala na lastne oči o podli laži in nezvestobi moža, ki je vanj pobožno polagala vse svoje zaupanje in vso svojo ljubezen. Sklenila je hladne roke in gotovo bi bila obupala, če bi bila mogla telesna bolelost premagati strašno žal.

Mlada žrtev avtomobilske nesreče

14 letni Boris Tomažič se je med Trzinom in Črnučami tako hudo pobil, da je davi v bolnici umrl

Ljubljana, 25. julija. Na cesti med Trzinom in Črnučami, na tako zvanem trzinski gmajni, se je pripetila ponoči težka avtomobilska nesreča. Sin lastnika tvrdk Oleum d. d. Zvonka Tomažiča, 14letni Boris, je včeraj vzel doma avto, znamke Fiat in se odpeljal na Gorenjsko. Dasiravno mladoleten je bil v sofiranju sigurn in je gladko prevozil cesto Ljubljana-Kranj, nakar se je vračal domov šele pozno zvečer. Na povratku je zavil iz Zgoranjih Brnikov po cesti skozi Zalog in Moste ter dalje skozi Mengeš. Med Trzinom in Črnučami, kjer je cesta ravna, se je mladi sofirer odločil za hitro vožnjo, kar pa je postalo zanj usodno. V največjem diru najbrž je zavozil na kup kamenja ob cesti, pri tem pa je izgubil oblast nad volanom. V polnem diru se je voz zaletel v obcestni kamen, ki ga je gladko odbil in je zaradi pritiska odletel dečko iz voza ter obležal na cesti s težkimi notranjimi poškodbami. Voz je pri tem odletel v jarek ob cesti. Nezvestnega Borisa Tomažiča je našel našel na cesti šele po polnoči neki avtomobilist iz Savinjske doline, baje lekarnar iz Zaleca, ki ga je naložil na svoj voz ter ga odpeljal v Ljubljano. Na podlagi izkaznice,

ki jo je imel dečko pri sebi, so takoj ugotovili njegovo identiteto. Avtomobilist, ki ga je naložil, je odpeljal ponesrečenca najprej v splošno bolnico, odkoder so obvestili njegove starše, ki stanujejo na Mirju. Že ponoči so ponesrečenega Borisa prepeljali v Leonišče, kjer so se potrudili za njegovo življenje najboljši zdravniki. Ponoči so telefonirali v Zagreb tudi po specialista prof. dr. Budisavljeviča z zagrebške klinike, ki je v zgodnjih jutranjih urah res prispel z avtomobilom v Ljubljano. Vsaka zdravniška pomoč pa je bila zaman in je Boris ob pol 7. zjutraj dočrpel. Umril je na posledicah notranjih poškodb. Imel je namreč strto medenico, počen mehur in še več drugih poškodb, ki so povzročile njegovo smrt. Pri padcu mladi ponesrečenec ni dobil zunanjih poškodb. Smrtna nesreča sina edina je seveda silno potrla nesrečne starše. Vest o usodni nesreči pa se je že v zgodnjih jutranjih urah raznesla po vsem mestu. Pogreb nesrečenega, v Ljubljani splošno znanega in priljubljenega mladca bo v ponedeljek ob 18. iz sanatorija Leonišče. Bodi mu lahka zemlja, težko prizadeti ugledni rodbini naše iskreno sožalje!

Kako se izobrazuje Japonec

Šola — Knjige — Časopisi — Zakaj nosijo Japonci naočnike

Evropci smo domisljajci. Sami sebe imamo za najbolj kulturne in modre, a Američani se nam smejejo. Pa tudi Japonci, ki jih večina Evropevcov smatra za divje azijske pokveke, ki se znajo samo bojevati in izpodrivati Kitajce, že dolgo v marsičem ne vzdružno več tekme. Že koncem 19. veka je ukazal japonski cesar da »ne sme biti več nobene nevedne vasi in v nobeni družini nobenega nevedneža«. Danes ni na Japonskem skoro nobenega analfabeta, saj hodi 99 1/2% otrok v redno šolo.

Pri nas javkajo starši, da se uče otroci preveč, učitelji pa, da so učni uspehi nezadovoljivi. Na Japonskem vstajajo šolski otroci že ob zori in se pozimi uče v nezakurjenih sobah, da se bolje zanimajo za učne naloge. Japonski učence osnovne šole mora znati 2000 slikanih kitajskih črk, japonski srednješolec pa celo 5000—6000. vrhu tega pa še japonski in evropski latinski alfabet. Nikjer se otroci toliko ne uče.

Japonci dobiva od mladosti dalje narodno japonsko in široko svetovno vzgojo in omiko. Japonci mora poznati domačo, vzhodno in zapadno kulturo. Čim višja je šola, tem večje so zahteve, in le tretjina akademikov na 45 japonskih vseučiliščih dovrši vse zaključne izpite. A celo propadli japonski akademiki so po svojih doseženih uspehih višji kakor tovariši v Ameriki, kajpak pa visoko nad evropskimi kolegi.

Ni slučaj, da nosijo Japonci že od prve mladosti naočnike; zaradi prevelikega duševnega truda trpe ne le oči, nego tudi živci. Toda šolarjem vbijajo učitelji neprestano, da se ne uče le zase, ampak v prvi vrsti za veličino domovine. Ker so že otroci silno ponosni in častihlepi, je po japonski statistiki na leto poprečno 3200 samomorov med šolarji, ker ne morejo doseči kar želijo. Vsak Japonci hoče znati angleško in nikjer se toliko ne govori in razume angleščina kot tuj jezik kakor na Japonskem. Vsi radio aparati

prenašajo angleški jezikovni pouk. Mno go se poučuje tudi francoščina. V Tokiu imajo ulice, v katerih so le knjigotrarice, ki so obenem javne bralnice čitalnice. Kdor si knjige ne more kupiti, jo sme čitati na visoki lestvi ali po kotih hodnikov. Knjigotržec Marusen ima večinoma vse knjige iz Evrope. Kataloge tujih knjig redno pošilja naročnikom. Japonci čitajo največ znanstvene in poučne knjige. Vse važne tuje knjige ishajajo v prevodih in s komentarji. Samo o Goetheju in njegovih delih imajo Japonci nad 300 lastnih knjig. N. pr. Goethejevega »Fausta« imajo v 40 različnih izdajah.

Domača književna produkcija je ogromna in bašle stoji na drugem mestu na svetu. L. 1933. je izšlo na Japonskem 24.025 izvirnih knjig, samo o glasbi 913. 2625 o literaturi, 302 biografij, a neštivilo knjig in brošur iz tehnike. Te knjige in brošure so skoraj zastoj, kajti japonski delavci jih kupuje v mesah. Samo v Tokiu živi okoli 600 pisateljev; večina se bavi z modernimi japonskimi problemi, drugi z zgodovino, tretji s kritiko zapada, četrti z verskimi vprašanji. Nacionalni večji je rodil mnogo del o šintoizmu in budizmu.

Za mladino izdajajo ogromno knjig, in po knjigotraricah šita deca za misleami, ne da bi plačala. Japonci imajo 1125 dnevnikov; štirje med dnevnikarji izhajajo v milijonskih izdajah in prenašajo jih letala po vsi državi. Nekateri glavni listi imajo po dvajset posebnih izdaj za razne dele države. Razen dnevnikov imajo takozvane magazine: za slovarstvo 35, za filme 16, za gledališče 6, za fotografijo 7, za radio 10, za pesništvo 7, za tuje jezike 31, sociologijo 73, za vzgojo 58 in za otroke 62.

Moskva, mesto splavov

V sovjetskih listih je bila te dni zaključena anketa, ki naj bi prinesla odgovor na vprašanje ali naj se sovjetska žena še nadalje izogiblje nosečnosti ali pa naj posluša naravne zakone in izpolnjuje svoje življenjsko poslanstvo. Nazori so bili različni. Mnoge žene so se potegovala za pravico do splava glede na težke gnotne razmere, posebno pa zaradi hude slonovanske krize, toda s svojo zahtevo niso prodrlje. Namen ankete ni bil pokazati, kakšno je razpokošenje prebivalstva, temveč zaječiti naraščajoče število odprave telesnega plodu. Rusija potrebuje vedno več delovnih moči in tudi vojakov, toda odkod naj jih vzame, če bodo sovjetske žene posnemale svoje tovarišice v Moskvi?

Po uradni statistiki je bilo namreč v Moskvi predlanskim 57.100 porodov, registriranih odprav telesnega plodu pa 154.585. Gotovo je pa bilo tajnih najmanj toliko, če ne še več. Lani je bilo porodov

70.000, registriranih odprav telesnega plodu pa 156.000. Sama »Pravda« opozarja na težke posledice ubijanja človeških zarodkov in pravi, da je za narod to neravnost samomor.

Predlogi kaznjencev

Strokovnjaki na polju kriminalistike, ki so se zbrali nedavno na kongresu ameriške asociacije kazniških uprav, so z velikim zanimanjem poslušali naziranje in predloge kaznenosov glede uprave kaznilnic. Poseben odbor pod vodstvom upravnika kaznilnice Sing-Sing Lawesa je proučil poedina dela, iz tekme, prirejane med vsemi ameriškimi kaznenci. Nekateri predlagajo, naj bi bila uvedena cela vrsta zaslužnih kazni, čijih podlago bi določili kaznenci sami. Drugi se pritožujejo, da je v kaznilnicah preveč dobrot in da bi ne kazalo postopati s kaznenci tako lepo, če ne pokažejo posebnega konstruktivnega prizadevanja. Tretji se pritožujejo, da v zamejo kaznencem civilne oblike in jih označijo s številkami, kar je baje najhujše, ker neha tako kaznencem biti človek.

Za najboljša tri dela so bila priznana ona, v katerih kaznenci predlagajo, naj bi se iz kriminalne procedure odstranili vsi znaki in ostanki sentimentalnosti. Pravniške naj bi imenovali k zagovorom in obtožbi kot iskalne organe, ne pa kot preiskovalne in zagovorniške. Po njih ugotovljena dejstva naj bi se predlagala poroti absolutno univerz v odločitve. Če bi spoznali obtožena krivim, naj bi ga izročili komisiji pehihijatrov, zdravnikov in poznavalcev penologije, ki bi določila, kakšna kazen naj ga zadene. Čim bi prišel obsojenec v kaznilnico, bi bila edina možnost priti zopet iz nje konstruktivno delo.

Krožni arktični polet

Nobena država ni po vojni tako hitro organizirala in izgradila svojega letalstva, kakor Rusija. Čudno se sliši to, če pomislimo, da je bil velik ruski narod še pred vojno na polju tehnike med zadnjimi v Evropi, zdaj je pa že med prvimi in morda ni daleč čas, ko bo palma prvenstva v njegovih rokah. Ruski letalci, dasi še mladi, so zasloveli že po vsem svetu. Sicer je pa tudi razumljivo, da polaga Rusija tako veliko važnost na letalstvo, saj je ruska zemlja ogromna in v primeru vojne od katerekoli strani bi bila ruska vojska v prvi vrsti navezana na svoje zračno brodovje. Pa ne samo iz tega vidika, temveč tudi čisto praktične potrebe in naloge ima pred seboj rusko letalstvo. Gre v prvi vrsti za prodiranje daleč tja gori na sever, kjer odpovedo vsa druga prometna sredstva, razen letala.

Znani sovjetski letalec Molokov se je mudil zadnje dni v Krasnojarsku, odkoder je krenil v ponedeljek na veliki arktični krožni polet. Pred seboj ima 30.000 km dolgo pot. Z dvomotornim hidroplanom so poleti

razen Molokova še politične uprave Severne morske poti, mehanik in rezervni pilot. Smor poleta je določena preko Krasnojarska, Irkutska, Ohotska, Oljutorskega rtiča, Anadyra, rtiča Wollen, Vranglovega otoka in nazaj naravnost v Krasnojarsk. Glavni namen poleta je preiskati stanje ledu in premikanje ledenih gora v Čuhotskem in Vzhodnosibirskem morju. Molokov upa, da bo okrog 15. septembra že na Vranglover otoku.

Starost filmskih igralk

Indijski učenjak swami Yoganu se je ustavil na poti na mednarodni metafizični kongres v Zenevi v Hollywoodu in njemu se mora svet zahvaliti za odgovor na vprašanje koliko so stare filmske zvezde. Marsikoga to zanima tem bolj, ker je že od navadne ženske težko zvedeti, koliko je stara, kaj šele od slavne filmske igralke. Yoganu odkriva pravo starost filmskih zvezd takole: Marlene Dietrich je stara 1023, Greta Garbo in Clark Gable 1007, Gary Cooper 934, Carola Lombard 972, Claudette Colbertova 800 in nekaj mesecev, Dolores de Rio 713, Joan Crawfordova 711, Chatarini Hepburnovi bo pa šele 650 let. Indijski swami verujejo namreč v reinkarnacijo duš in so strokovnjaki v določanju njihove točne starosti.

Swami Yoganu je postavil svoje znanje v službo filmskih igralk v Hollywoodu in poleg nastetih podatkov je točno določil, da je najstarejša filmska igralka mala Virginia Weigler, o kateri trdijo navadni zemljani, da ji je šele osem let, čeprav je v resnici stara že 1500 let. Kar se tiče duše Claudette Colbertove, ki naj bi bila stara 800 let in nekaj mesecev, je swami Yoganu določil, da je srednjemorskega izvora in da ima isto astralno drhtenje, kakor duša markize de Pompadour.

SOKOL

Brezovica. Sokolsko društvo priredi v nedeljo 2. avgusta ob 15. svoj javni telovadni nastop. Po nastopu prosta zabava s plesom na senenatem vrtu br. Remškarja. Vabimo cenj. občinstvo k čim večjemu obisku naše prireditve, posebno pa, ker so zveze od vseh strani zelo ugodne. Zato na svidenje na Brezovici!

KAJ ZAPUSTI

Pesnik: Šele po moji smrti bo svet videl, kaj je izgubil.

— Kaj boš zapustil toliko dolgo.

VODA JE NEVARNA

— Da se mi ne boš nikoli brez moje vednosti kopal, — svari oče sinčka. — Ne pozabi, da je voda nevarna.

— Tudi meni se zdi tako, očka. Za vsak slučaj se niti ne umivam.

IZKUŠENOST

Avtomobilistka, ki je podrla pešca: — Gospod, to je bila samo vaša krivda. Jaz sofiram že celih 10 let in sem torej že izkušena. Pešec: Jaz, gospa, pa tudi nisem noben začetnik, saj hodim že nad 50 let.

Prosimo tihega sožalja.

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem naznanjamo pretužno vest, da nas je naš edini in priljubljeni sin

BORIS

UČENEC VII. RAZREDA REALNE GIMNAZIJE V LJUBLJANI,

danes v polnem cvetu mladosti, star komaj 16 let, za vedno zapustil. Na zadnji poti ga spremimo v ponedeljek, dne 27. julija ob 6. uri popoldne iz sanatorija Leonišče na pokopališče k Sv. Križu, kjer ga položimo v prerani grob.

Ljubljana, Trst, Zagreb, Beograd, Šibenik, Slunj, 25. julija 1936.

TONČI in TONČKA TOMAŽIČ, starši,
MARIJA CERKVENIK in URŠULA TURK, stari mami,
FRANJO, RUDI, DRAGO, JOSIP in KARLO, strici,
IVANKA, MIRA, PINA in ANČI, tete,
in ostalo sorodstvo.

Pohitite... DOKLER SE TRAJE ZALOGA! Z NIZŽANE OBUTVE!

19.-

115—1129
Lahki, udobni kopalni čevlji iz gumija, neobhodno potrebni za vroči in ostri pesek na plaži.

29.-

18965—27
Elegantni kopalni čevlji iz gumija z nizko peto, črne, modre in bele barve.

29.-

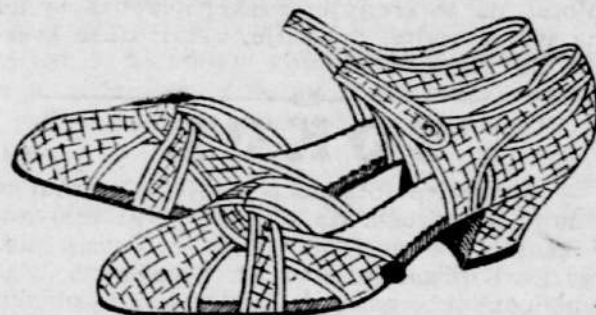
35644—31
Vel. št. 35-38. Za turiste, bicikliste, skaute, za vsako delo na polju in za živahne otroke je najmočnejša, najudobnejša in najsigurnejša naša »Sportka«, izdelana iz krepkega platna z gumijastim nazobčanim podplatom. Znižali smo ceno od Din 35.— na Din 29.—, da damo vsakomur možnost, da si jih nabavi. Otroške od št. 30-34, prej Din 29.—, stanejo sedaj samo Din 25.—. Moške od št. 39-47, prej Din 39.—, sedaj samo Din 35.—.

39.-

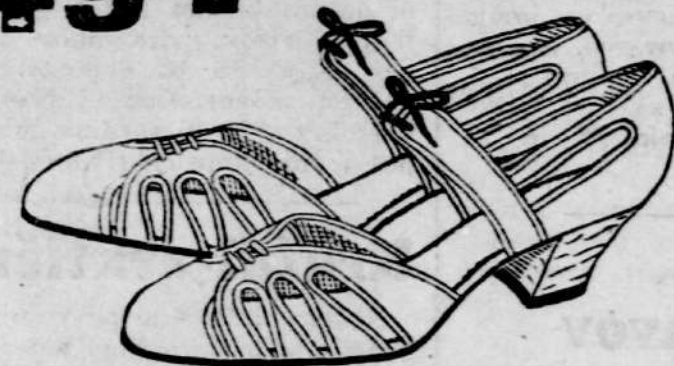
62895—9193
Najnovejši model. Čevlji iz belega lanenega platna, modno kariran vzorec. Prej Din 49.—, sedaj samo Din 39.—.

49.-

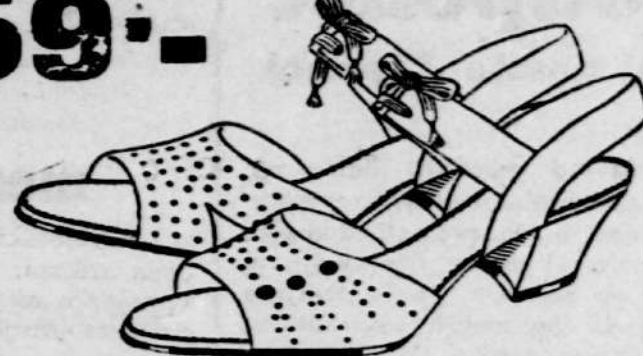
69895—4845
Sik čevlji iz grobe lanenega platna, beli in rjavi pepita vzorec z drap paspulo.

49.-

69995—1159
Za odpočitek nog, lahek, udoben in eleganten letni čevlji iz belega lanenega platna. Znižali smo jim ceno od Din 59.—, na Din 49.—.

59.-

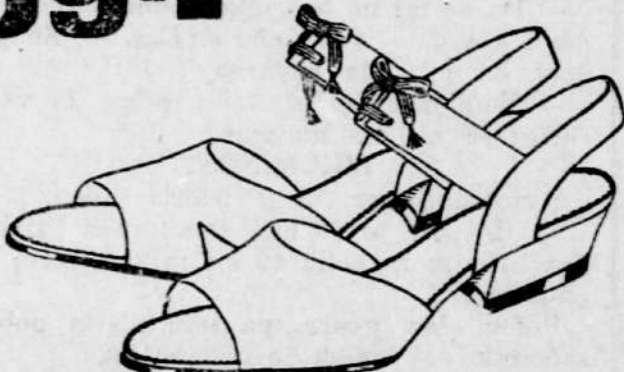
14224
Model z Jadrana. Krasen čevlji iz belega nubuk usnja z usnjenim podplatom. Sedaj jih lahko kupite samo za Din 59.—, dočim so stali prej Din 79.—.

79.-

2995—16593
Lepi, udobni letni čevlji za izprehode in za ulico iz perforiranega belega usnja z usnjenim podplatom in polvisoko peto.

59.-

3395—14224
Model iz Nizze za elegantno damo. Prej Din 79.—, sedaj samo Din 59.—.

59.-

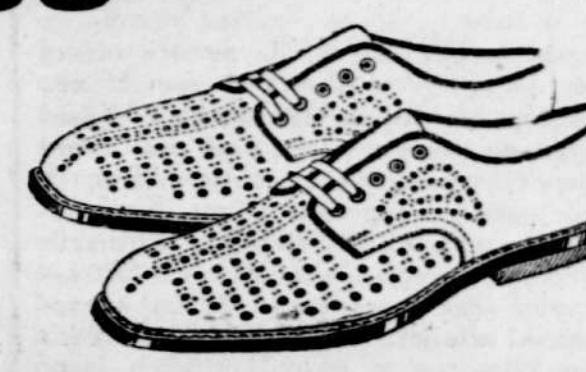
1195—9552
Za družbo, popoldne in večer. Kombinacija lanenega panama in modrega semiša. Prej Din 79.—, stane sedaj samo Din 59.—.

69.-

1437—2727
Trpežni in lahki moški letni čevlji iz sivga platna z lakastimi okraski in s krepkim usnjenim podplatom.

89.-

2027—24884
Elegantni, udobni in zračni moški čevlji iz perforiranega sivga usnja z usnjenim podplatom. Prepotrebni v dnevi pripeke.

RAZNO

Beseda 50 par. davek 3.- Din
Najmanjši znesek 8 Din

LAHKA LETNA OBLACILA
burel, kaša, hater in dameke
sportne hlače v odlični izdelavi
si nabavite najceneje pri Pre-
skerju, Sv. Petra cesta 14. 6. R.

VEČJA RESTAVRACIJA
z lepim vrtom in inventarjem
v središču Ljubljane
se takoj odda
Potrebna je dovoljna obratna
glavnica. Ponudbe na upravo
Slov. Narodne pod Zeleni
gaj 2064

50 par entlanje
šuriranje vezanje zaves, pe-
rila, monogramov, gumbic
velika zaloga perja a 6.75 Din.
Julijana, Gosposvelska 12.

KLIŠEJE

ENO
VEČERAVNE
JUGOGRAFIKA
SV. PETRA NASIP 23

LETOVIŠČE
in kopalnice Ivo Šorli, Gorenja
vas nad Škofjo Loko se priporo-
ča. 2051

SLUŽBE

Beseda 50 par. davek 3.- Din
Najmanjši znesek 8 Din

DEKLICA
ki je dovršila 4. razrede me-
dicinske šole z maturo išče me-
sta v trgovini kot učenka. Po-
nudbe pod »Učenka« na upravo
Slov. Narodne 2068

NAZNANILO.

Čenjenemu občinstvu sporočam, da sem prevzela znano
gostilno »Jereb« na Gorenji Savi.
Imela bom na zalogi vsakovrstna vina in jedila, ter se za
obisk vsem najtopleje priporočam.

SMOLE ANA.

VAJENKO
sprejme modistinjo. Salon »La
Femme Chic« Selenburgova 6-I,
nadstropje. 2067

STANOVANJA

Beseda 50 par. davek 3.- Din
Najmanjši znesek 8 Din

STANOVANJE
enosobno s kabinetom, kuhinjo
in pritlikinami išče za 1. sep-
tember v bližini centra. Ponudbe
na upravo »Slov. Narodne« pod
»Točen plačnik«. 2064

PRODAM

Beseda 50 par. davek 3.- Din
Najmanjši znesek 8 Din

JAJCA
aveža zajamčena 720 kom. 350
Din. Sveže debele hruške, češ-
lje 40 kg 125 Din franko kolo-
dvor pošilja G. Drechler Tu-
zla. 2074

PRODAM
ugodno, prenovljeni motorni
čoln. Naslov v upravnistvu. 2065

V NAJEM
oddam ali ugodno prodam takoj
hišo sredi Domžal ob glavni ce-
sti, pripravno za trgovino ali
obrt. Naslov v upravnistvu. 2066

HIŠICA
z lepim vrtom in travnikom se
proda na Dolenjskem. Nadaljn-
je informacije daje B. Rangus
Kranj. 2065

KUHINJSKA OPRAVA
moderna, nova se prodaja. Ugod-
na cena. Sedej, Mala čolnarska 5
2064

Marmelade in želeji

Navaden zavojček za približno
1 kg marmelade, cena Din 4.—

Navodila za uporabo dobite pri Vašem trgovcu.

Razpošilja

dr. A. OETKER, Maribor

Nakup pšenice in živinske hrane za vojaštvo

Za potrebe poveljstev IV. armijske oblasti se bo v Mariboru začel nakup pšenice in živinske hrane neposredno od proizvo-
dnikov. Posebne vojaške komisije bodo nakupovale živinsko
hrano v vseh stalnih garnizijah, pšenico pa samo v sledečih
mestih: Mariboru, Varaždinu, Čakovcu, Osijeku, Virovitici,
Bjelovaru, Sl. Požegi in Sl. Brodu.

Z nakupom se začne: 20. julija seno, 5. avgusta oves
(ječmen) in slama, 20. avgusta tega leta pa pšenica.
Natančnejša navodila, o mestu, kjer bodo vojne komisije
delovale, v katerih dnevih v tednu in v katerem času, kakor
tudi o kakovosti artiklov in o cenah, po katerih se bo naku-
povalo, bodo razglasili narodu komandanti divizijskih oblasti
po občinah.

Denar za odkupljene artikle se bo takoj izplačal.
Za zainteresirani proizvozniki naj prednje upoštevajo.
Iz pisarne intendanture štaba IV. armijske oblasti
E. št. 9120 od 9. julija 1936.

NIZKE CENE

dvokoles, otroških-igrad-
nih-invalidskih vozičkov,
prevoznih tričkljov, živalskih strojev. Cenik franko.
»TRUBUNA« F. BATEL, LJUBLJANA, Karlovska c.
Podružnica Maribor, Aleksandrova cesta št. 26.

Mestni pogrebni zavod
Občina Ljubljana

Naznanjam tužno vest, da me je za vedno zapustila moja nadvse
ljubljena sestra, gospodična

Ana Eberle

zasebnica

Pogreb blagopokojne bo v nedeljo dne 26. julija 1936. ob 6. uri
popoldne iz hiše žalosti, Strelška ul. št. 7., na pokopališče k Sv. Križu.

Sv. maša zadušnica se bo brala v torek, dne 28. julija 1936, ob
7. uri zjutraj v farni cerkvi sv. Petra.

LJUBLJANA, dne 25. julija 1936.

V IMENU ZALUJOCIH
inveilir Josip Eberle

Umrli nam je naša draga soproga, mama,
stara mama, sestra in tašča

Rozina Race roj. Jager

Pogreb drage pokojnice bo jutri, v nedeljo,
dne 26. julija ob 15. uri iz mrtvašnice splošne
bolnice na pokopališče k Sv. Križu.

LJUBLJANA, dne 25. julija 1936.

FRANC, soprog,
DANICA, LIDIJA, BOZO, RADO in BORIS
otroci,
MATILDA in AGICA, sestre, SILVO GRGIC,
zet, VESNA roj. SKALJER, snaha, vnuki
in ostali sorodniki.